

Důvodová zpráva k zákonu č. 312/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Tato novela nabyla účinnosti dne 1.10.2008. Níže uvedený text je součástí sněmovního tisku 518.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

OBEČNÁ ČÁST

Zhodnocení platného právního stavu a odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy

Ochrana zvířat je v současnosti zakotvena v řadě právních předpisů a lze ji rozdělit do dvou oblastí, jednak na přímou ochranu zvířat proti týrání, která zahrnuje ochranu zvířat vymezenou předpisy zakazujícími a postihujícími týrání, a dále na nepřímou ochranu zvířat proti týrání, která zahrnuje ochranu zvířat vymezenou předpisy upravujícími zacházení se zvířaty a postihujícími jejich porušování.

Přímá ochrana zvířat je obsažena

- v zákoně č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění zákona č. 162/1993 Sb., zákona č. 193/1994 Sb., zákona č. 243/1997 Sb., nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 30/1998 Sb., zákona č. 77/2004 Sb., zákona č. 413/2005 Sb. a zákona č. 77/2006 Sb.

a ve vyhláškách

- č. 75/1996 Sb., kterou se stanoví nebezpečné druhy zvířat,
- č. 192/2004 Sb., o ochraně zvířat při chovu, veřejném vystoupení nebo svodu,
- č. 193/2004 Sb., o ochraně zvířat při přepravě,
- č. 207/2004 Sb., o ochraně, chovu a využití pokusných zvířat,
- č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů,
- č. 382/2004 Sb., o ochraně hospodářských zvířat při porážení, utrácení nebo jiném usmrcování, ve znění pozdějších předpisů,
- č. 346/2006 Sb., o stanovení bližších podmínek chovu a drezúry zvířat.

Sankce za týrání zvířat jsou kromě zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, obsaženy také v zákoně č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů.

Nepřímá ochrana zvířat je obsažena například

- v zákoně č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- ve vyhlášce č. 291/2003 Sb., o zákazu podávání některých látek zvířatům, jejichž produkty jsou určeny k výživě lidí, a o sledování (monitoringu) přítomnosti nepovolených látek, reziduí a látek kontaminujících, pro něž by živočišné produkty mohly být škodlivé pro zdraví lidí, u zvířat a v jejich produktech, ve znění pozdějších předpisů,

- ve vyhlášce č. 296/2003 Sb., o zdraví zvířat a jeho ochraně, o přemísťování a přepravě zvířat a o oprávnění a odborné způsobilosti k výkonu některých odborných veterinárních činností, ve znění pozdějších předpisů,
- ve vyhlášce č. 372/2003 Sb., o veterinárních kontrolách při obchodování se zvířaty, ve znění pozdějších předpisů,
- ve vyhlášce č. 377/2003 Sb., o veterinárních kontrolách dovozu a tranzitu zvířat ze třetích zemí, ve znění pozdějších předpisů,
- ve vyhlášce č. 382/2003 Sb., o veterinárních požadavcích na obchodování se zvířaty a o veterinárních podmínkách jejich dovozu ze třetích zemí, ve znění pozdějších předpisů,
- v zákoně č. 381/1991 Sb., o Komoře veterinárních lékařů České republiky, ve znění pozdějších předpisů,
- v zákoně č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a předpisech vydaných k jeho provedení,
- v zákoně č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství, ve znění pozdějších předpisů,
- ve vyhlášce č. 191/2002 Sb., o technických požadavcích na stavby pro zemědělství,
- v nařízení vlády č. 27/2002 Sb., kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při práci související s chovem zvířat,
- v zákoně č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění pozdějších předpisů,
- v zákoně č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- v zákoně č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů,
- v zákoně č. 100/2004 Sb., o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně některých zákonů (zákon o obchodování s ohroženými druhy), ve znění pozdějších předpisů,
- v zákoně č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů,
- v zákoně č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů,
- v zákoně č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské strážní, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů (zákon o rybářství), ve znění pozdějších předpisů.

Hlavním cílem navrhované úpravy je zajištění adaptace nařízení Rady (ES) č. 1/2005 ze dne 22. prosince 2004 o ochraně zvířat během přepravy a souvisejících činností a o změně směrnic 64/432/EHS a 93/119/ES a nařízení (ES) č. 1255/97 a transpozice dalších předpisů Evropských společenství. Oblast přepravy zvířat již tedy bude v převážné míře upravena pouze nařízením a v českém právním řádu budou obsažena pouze ta ustanovení, která jsou nezbytná pro zajištění aplikace tohoto nařízení, a ustanovení, která se týkají tzv. nekomerční přepravy zvířat.

V souladu s koncepcí správního trestání Ministerstva vnitra dochází k zásadním změnám také v oblasti právní úpravy přestupků a správních deliktů. Tyto změny se dotýkají zejména formulace objektivní stránky a úpravy subjektů skutkových podstat. Návrh novely zákona zpřisňuje postihy za týrání zvířat, výrazně se zvyšuje výše pokut, které je možno uložit za přestupky a správní delikty na úseku ochrany zvířat proti týrání. Nově jsou formulována ustanovení upravující výkon dozoru na úseku ochrany zvířat, práva a povinnosti kontrolovaných chovatelů a pracovníků příslušných orgánů veterinární správy a obcí při kontrolách.

Dalším cílem navrhované úpravy je zajištění souladu s novým správním řádem. To se projevuje především v nově formulovaném postavení Ústřední komise pro ochranu zvířat. Tato komise je koncipována jako odborný poradní orgán, jehož předseda a členové jsou jmenováni jako doposud ministrem zemědělství po dohodě s ministrem životního prostředí z odborníků z příslušných ministerstev a organizací zabývajících se ochranou nebo chovem zvířat. Rozhodovací pravomoc přechází na Ministerstvo zemědělství, podklady pro správní rozhodnutí bude připravovat Ústřední komise pro ochranu zvířat. Tímto budou plně zajištěny záruky řádného průběhu správního řízení podle nového správního řádu.

Dále obsahuje navrhovaná novela formulační úpravy, zejména zpřesnění stávajících ustanovení zákona a doplnění některých nových; navrhuje se tedy úpravy a doplnění související s aplikací zákona na ochranu zvířat proti týrání v praxi, které mají odstranit některé výkladové a aplikační nedostatky tohoto zákona. Je nutné zohlednit při provádění ochrany zvířat také poznatky získané za dobu platnosti zákona na ochranu zvířat proti týrání.

Mění se nebo se doplňuje řada pojmů zákona, jejichž aplikace působila problémy v praxi. Dochází ke zpřesnění dalších ustanovení v oblasti ochrany zvířat v zájmových chovech, zejména druhů zvířat vyžadujících zvláštní péči. Nově je zavedena povinnost osob, které obchodují se zvířaty určenými pro zájmové chovy, poskytnout kupujícímu písemné informace o podmínkách chovu a správné péči o kupované zvíře. Návrh novely zákona přináší povinnost čipování druhů zvířat vyžadujících zvláštní péči, které mohou zahrnovat i tzv. exotická zvířata např. velké kočkovité šelmy. Návrhem novely zákona je také nově obcím umožněno označit čipem nebo tetováním toulavé a opuštěné psy v obci, což má přispět ke snížení počtu toulavých a opuštěných zvířat a zamezit jejich opakovaným únikům. Novou úpravu představuje zejména úprava oblasti ochrany handicapovaných zvířat. Dosud není tato oblast právem upravena a na osoby poskytující péči handicapovaným zvířatům se vztahovala pouze obecná ustanovení zákona na ochranu zvířat proti týrání zakazující týrání zvířat. Péče o handicapovaná zvířata je natolik specifická, že obecná pravidla stanovená zákonem č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, v platném znění, případně zákonem č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, jsou naprosto nedostačující. V této souvislosti je připojena novela zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, zavádějící institut záchranné stanice a upravující proces povolování záchranných stanic.

Z dosavadní právní úpravy vychází také nově formulovaná ustanovení týkající se veřejných vystoupení, řádů ochrany zvířat při veřejném vystoupení a ochrany zvířat při chovu.

Upřesněna jsou rovněž ustanovení, která se týkají kompetencí jednotlivých orgánů ochrany zvířat, tak aby činnost na úseku ochrany zvířat probíhala co nejefektivněji.

Cílem novelizace je rovněž odstranit výkladové problémy, které vznikaly z různé úpravy některých otázek v různých právních předpisech.

V důsledku změn, které budou provedeny v zákoně č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, je nutno novelizovat také zákon o správních poplatcích. Důvodem ke změnám je jednak změna používané terminologie, jednak nutnost adaptace nařízení Rady (ES) č. 1/2005 ze dne 22. prosince 2004 o ochraně zvířat během přepravy a souvisejících činností a o změně směrnic 64/432/EHS a 93/119/ES a nařízení (ES) č. 1255/97. V důsledku této adaptace se mění a rozšiřuje okruh činností, které budou podléhat správnímu poplatku.

Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Předkládaná novela zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, je v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

K oblasti ochrany zvířat se vztahuje článek 11 Listiny základních práv a svobod. Tento článek v odstavci 1 zakotvuje právo vlastnit majetek jako jedno ze základních občanských práv a rovnost vlastnictví bez ohledu na jeho subjekt. K právu vlastnit majetek patří také právo vlastnit zvířata. Obecně je totiž zvíře v českém právním řádu považováno za věc a jako s takovou je s ním nakládáno. Zvíře je tedy věcí podle ustanovení § 118 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a nic na tom nemění ani ustanovení zákona na ochranu zvířat proti týrání. Zvíře je předmětem řady právních vztahů, kdy je s ním zacházeno obdobně jako s jinými věcmi (je možno je vlastnit, obchodovat s ním apod.). Ze zákona na ochranu zvířat proti týrání však plyne, že zvíře má oproti jiným věcem odlišné postavení. Preambule zákona na ochranu zvířat proti týrání přiznává zvířeti specifické postavení, postavení živého tvora, kterého je třeba chránit, respektovat jeho potřeby a věnovat mu pozornost.

Ve vztahu k právu vlastnit majetek obsahuje zákon na ochranu zvířat proti týrání určitá omezení. Zvíře v zájmovém chovu nesmí být prodáno nebo darováno osobě mladší 15 let bez souhlasu jejích rodičů nebo jiné osoby mající k uvedené osobě mladší 15 let rodičovskou odpovědnost. Dále nesmí zvíře být darováno nebo prodáno osobě, která byla zbavena způsobilosti k právním úkonům nebo jejíž způsobilost k právním úkonům byla omezena bez souhlasu jejího opatrovníka. Chovatelem druhu zvířete vyžadujícího zvláštní péči může být pouze fyzická osoba starší 18 let nebo právnická osoba; je-li chovatelem takového zvířete právnická osoba, musí stanovit osobu starší 18 let, jíž bude svěřena péče o zvíře.

Dále článek 11 odst. 3 Listiny základních práv a svobod obsahuje zákaz zneužití vlastnického práva na újmu jednotlivce nebo obecného zájmu. Vlastnictví zvířete by tedy nemělo být zneužíváno na újmu práv druhých. Takovým zneužitím vlastnictví by mohlo být například, kdyby někdo nechal záměrně vnikat svoje chovaná zvířata na sousední pozemky nebo je vědomě nechal unikat, aby obtěžoval své sousedy. V případě zvířete skutečně platí, že vlastnictví zavazuje. Vlastnictví zvířete zavazuje k tomu, aby mu byla poskytována řádná péče a přiměřené podmínky pro zachování jeho fyziologických funkcí a zajištění jeho biologických potřeb. Zvíře nesmí být týráno.

Listina základních práv a svobod upravuje v článku 11 odst. 4 rovněž vyvlastnění nebo nucené omezení vlastnického práva, které je možné ve veřejném zájmu, a to na základě zákona a za náhradu. K tomu je nutné poznamenat, že zvláštní opatření podle § 28a zákona na ochranu zvířat proti týrání není vyvlastněním ve smyslu Listiny. Při zvláštním opatření nedochází k přechodu vlastnického práva, zvíře zůstává vlastnictvím původního chovatele. V případě provedení opatření podle § 25 odst. 6 zákona také nedochází k zániku vlastnického práva vlastníka zvířete k tomuto zvířeti. Vlastník zvířete pouze ztrácí možnost sám toto zvíře chovat.

Listina základních práv a svobod v článku 12 odst. 1 stanoví, že obydlí je nedotknutelné. Není dovoleno do něj vstoupit bez souhlasu toho, kdo v něm bydlí. Dále článek 12 Listiny

základních práv a svobod upravuje případy, kdy jsou zásahy do nedotknutelnosti obydlí možné. Definice pojmu obydlí není v Listině uvedena. Lze však dovodit, že obydlím je jakýkoli krytý prostor, na který má osoba vlastnický nebo jiný užívací titul. Ochranu obydlí je nutné respektovat zejména v souvislosti s výkonem dozoru podle § 25 zákona na ochranu zvířat proti týrání. Tato ustanovení sice obsahují právo vstupovat tam, kde je zacházeno se zvířaty, ale to neznamená, že by tím byla prolomena ústavní nedotknutelnost obydlí.

Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, a s právními akty Evropské unie

K návrhu novely zákona se vztahuje Evropská dohoda o ochraně obratlovců používaných pro pokusné a jiné vědecké účely, vyhlášená pod č. 116/2003 Sb. m. s.

Návrh novely zákona souvisí s těmito předpisy Evropských společenství

- Nařízení Rady (ES) č. 1/2005 ze dne 22. prosince 2004 o ochraně zvířat během přepravy a souvisejících činností a o změně směrnic 64/432/EHS a 93/119/ES a nařízení (ES) č. 1255/97,
- Nařízení Rady (ES) č. 1255/97 ze dne 25. června 1997 o kritériích Společenství pro místa zastávek a o změně plánu cesty uvedeného v příloze směrnice 91/628/EHS,
- Směrnice Rady 86/609/EHS ze dne 24. listopadu 1986 o sblížení právních a správních předpisů členských států týkajících se ochrany zvířat používaných pro pokusné a jiné vědecké účely,
- Směrnice Rady ze dne 22. prosince 1993 o ochraně zvířat při porážení nebo usmrcování (93/119/ES),
- Směrnice Komise 2001/93/ES ze dne 9. listopadu 2001, kterou se mění směrnice 91/630/EHS, kterou se stanoví minimální požadavky pro ochranu prasat,
- Směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin,
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/15/ES ze dne 27. února 2003, kterou se mění směrnice Rady 76/768/EHS o sblížení právních předpisů členských států týkajících se kosmetických prostředků technickému pokroku.

Návrh novely zákona je plně slučitelný s těmito předpisy Evropských společenství.

Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, sociální dopady a dopad na životní prostředí

Realizace navrhované právní úpravy si vyžádá další náklady na činnost záchranných stanic, které budou souviset s nutností stanovit alespoň jednu osobu odpovědnou za péči o handicapovaná zvířata, která musí absolvovat odborný kurz a získat osvědčení o odborné způsobilosti osoby odpovědné za péči o handicapovaná zvířata. Vzhledem k tomu, že v každé záchranné stanici musí být povinně jedna taková osoba, nepředpokládá se výrazný dopad této povinnosti na činnost záchranných stanic. V současné době je v České republice provozováno 24 záchranných stanic. Předpokládaná výše nákladů za odborný kurz na jednu osobu je asi 8 000 až 10 000 Kč. Celkově by se tedy jednalo o 192 000 až 240 000 Kč. Jedná se o jednorázové náklady související se vstupem právní úpravy v platnost. Lze předpokládat, že

tyto náklady by záchranné stanice kryly z dotací poskytovaných Ministerstvem životního prostředí. Tyto odborné kurzy nebudou znamenat zvýšení nákladů pro státní rozpočet, neboť nebudou organizovány orgány státní správy, ale budou je organizovat školicí pracoviště, která mají předpoklady pro zajištění výuky.

Navrhovaná právní úprava ochrany handicapovaných zvířat předpokládá vydání prováděcího právního předpisu, který by měl stanovit podmínky pro chov handicapovaných zvířat, vybavení a minimální velikost prostor pro handicapovaná zvířata. Tyto podmínky dosud žádný právní předpis neupravoval. Úprava obsažená v prováděcím právním předpise se nebude zásadně lišit od současných podmínek, v nichž jsou zvířata chována. Z tohoto důvodu se nepředpokládá, že by záchranné stanice v souvislosti s nově navrhovanou úpravou byly nuceny vynaložit další finanční prostředky na změnu vybavení a minimální velikosti prostor. Pokud by počet zvířat, která jsou v současné době v záchranné stanici chována, neodpovídal minimální velikosti prostor stanovených vyhláškou, vedlo by to ke snížení počtu chovaných zvířat, nikoliv k nutnosti provádět stavebně technické a podobné úpravy. Navržená úprava se projednává rovněž s provozovateli záchranných stanic.

Podle novely zákona o ochraně přírody a krajiny se upravuje proces povolování provozu záchranné stanice. Toto povolení bude vydávat Ministerstvo životního prostředí, a to rozhodnutím ve správním řízení. K žádosti o povolení záchranné stanice si Ministerstvo životního prostředí vždy vyžádá stanovisko místně příslušných orgánů veterinární správy (tj. krajské veterinární správy), orgánů ochrany zvířat (obecní úřady obcí s rozšířenou působností) a orgánů státní správy myslivosti (krajské úřady), a to v zájmu koordinace požadavku všech dotčených předpisů. Vydávání těchto stanovisek bude znamenat jednorázové zatížení orgánů, které budou vydávat stanoviska. Náklady na vydání stanoviska na povolení záchranné stanice bylo po konzultaci s vybranými dotčenými subjekty (krajskými úřady, obecní úřady obcí s rozšířenou působností a krajskými veterinárními správami) vyčísleny takto:

Orgán vydávající stanovisko	Mzdové náklady/vydání 1 stanoviska
Krajská veterinární správa	4080
Obecní úřad obce s rozšířenou působností	1020
Krajský úřad	1020
Celkem	6120

Předpokládá se, že by o toto povolení žádalo 24 záchranných stanic, které jsou v Národní síti stanic pro handicapované živočichy. Celkové náklady na vydání stanovisek pro těchto 24 stanic činí 146 880 Kč. Ministerstvo životního prostředí nepočítá v souvislosti s rozhodováním o povolování provozu záchranných stanic ve správním řízení s personálním ani finančním navýšením. Seznam a přehled záchranných stanic povede Ministerstvo životního prostředí, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup, tedy prostřednictvím sítě internet. Na vedení seznamu se také nepředpokládá personální, finanční, ani technické zajištění.

Realizace navrhované právní úpravy nebude negativně postihovat podnikatelské prostředí České republiky. V důsledku adaptace nařízení Rady (ES) č. 1/2005 ze dne 22. prosince 2004 o ochraně zvířat během přepravy a souvisejících činností a o změně směrnic 64/432/EHS

a 93/119/ES a nařízení (ES) č. 1255/97, je nutné zavést několik nových správních poplatků. Jedná se o poplatky za vydání rozhodnutí o žádosti o povolení dopravce (200 Kč), vydání rozhodnutí o žádosti o povolení dopravce pro dlouhotrvající cesty (200 Kč), vydání rozhodnutí o žádosti o vydání osvědčení o schválení silničního dopravního prostředku nebo osvědčení o schválení plavidla pro přepravu hospodářských zvířat za každý silniční dopravní prostředek nebo plavidlo uvedené v žádosti (200 Kč). Ovšem nepředpokládá se, že by dopravce živých zvířat musel platit všechny tyto poplatky. Vzhledem k tomu, že poplatky nejsou stanoveny vysokou částkou, bude jejich dopad minimální. Jelikož výše uvedené Nařízení je přímo aplikovatelné a účinné od 5. ledna 2007, jsou již v současné době vydávána výše uvedená rozhodnutí, a to bez správního poplatku. Lze tedy předpokládat, že většina dopravců živých zvířat bude mít udělena výše uvedená povolení a osvědčení již před nabytím účinnosti právní úpravy a navrhovaná právní úprava tedy nebude znamenat výrazné zatížení podnikatelské sféry.

Navrhovaná právní úprava upravuje kurzy pro získání osvědčení o způsobilosti pro řidiče a průvodce silničních vozidel a školení pro osoby, které provádějí manipulaci se zvířaty. Tyto kurzy již probíhají podle dosavadní právní úpravy. Tato úprava tedy proti dosavadnímu stavu nepřinese pro žádný subjekt nové náklady.

Adaptace nařízení Rady (ES) č. 1/2005 ze dne 22. prosince 2004 o ochraně zvířat během přepravy a souvisejících činností a o změně směrnic 64/432/EHS a 93/119/ES a nařízení (ES) č. 1255/97 v novele zákona na ochranu zvířat proti týrání si vyžádá zvýšení finančních prostředků pro činnost Státní veterinární správy ČR v souvislosti s rozšířením činností jednotlivých krajských veterinárních správ. Předpokládaný nárůst finančních prostředků bude souviset s udělováním, pozastavováním a odnímáním osvědčení o schválení silničního dopravního prostředku a plavidel pro přepravu hospodářských zvířat a dalšími činnostmi plynoucími pro orgány veterinární správy z nařízení Rady (ES) č. 1/2005 ze dne 22. prosince 2004, o ochraně zvířat během přepravy a souvisejících činností a o změně směrnic 64/432/EHS a 93/119/ES a nařízení (ES) č. 1255/97. Schválení předloženého návrhu novely zákona na ochranu zvířat proti týrání tak bude pro orgány veterinární správy znamenat vytvoření cca 10 systemizovaných míst pro veterinární inspektory, s tím související zvýšení mzdových nároků cca ve výši 2.700.000,- Kč a ostatních neinvestičních nákladů (cestovné, software, atd.).

Navrhovaná úprava zákona na ochranu zvířat proti týrání nepřináší Státní veterinární správě nové kompetence s výjimkou kompetencí spojených s adaptací nařízení č. 1/2005. Kromě výše uvedených nákladů se tedy nepředpokládá další zvýšení nákladů na činnost orgánů veterinární správy.

Právní úprava nově formuluje postavení Ústřední komise pro ochranu zvířat. Ústřední komise pro ochranu zvířat byla dosud formulována jako samostatný orgán ochrany zvířat, v praxi je již nyní organizační součástí Ministerstva zemědělství. Tato úprava tedy nebude pro Ministerstvo zemědělství znamenat další náklady, neboť již nyní finančně zajišťuje činnost Ústřední komise pro ochranu zvířat.

V ustanovení § 24 odst. 3 se výslovně upravuje kompetence obcí k povolování veřejného vystoupení. Nejedná se o novou povinnost obcí, pouze o upřesnění § 8 odst. 3 písm. b) stávajícího znění zákona, podle kterého je pořadatel povinen si vyžádat souhlas s pořádáním veřejného vystoupení nebo svodu zvířat od orgánu místně příslušné obce. Podle informací ročně proběhne kolem 70 až 75 000 veřejných vystoupení a svodů zvířat, při kalkulaci

nákladů cca 300 Kč na jeden administrativní úkon se jedná o částku kolem 22 500 000 Kč celkem.

Ustanovení § 28 odst. 6 výslovně rozděluje kompetence obcí a obecních úřadů obcí s rozšířenou působností v oblasti projednávání správních deliktů. Správní delikty spočívající v porušení obecně závazných vyhlášek obcí budou projednávat obce, správní delikty spočívající v porušení ostatních právních předpisů na úseku ochrany zvířat budou projednávat obecní úřady obcí s rozšířenou působností. Zákon na ochranu zvířat proti týrání upravuje možnost, nikoliv povinnost obcí vydávat obecně závazné vyhlášky. Navrhovaná právní úprava přinese tedy změnu pouze pro ty obce, které již vydaly obecně závazné vyhlášky podle zákona na ochranu zvířat proti týrání. Pro obce, které obecně závaznou vyhlášku nevydaly, nepřinese navrhovaná právní úprava žádnou změnu, a náklady spojené s její aplikací jsou pro takové obce nulové. V případě obcí, které obecně závaznou vyhlášku vydaly, dojde tedy k přesunu části pravomocí, které v současné době vykonávají obecní úřady s rozšířenou působností, na obce. Obcím s rozšířenou působností se sníží rozsah vykonávané agendy, obcím se naopak zvýší. Ke zvýšení rozsahu činnosti ale nedojde ve všech případech. Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, nebyl vykládán jednotně a v některých případech projednávaly porušení obecně závazných vyhlášek obce a v některých případech obecní úřady obcí s rozšířenou působností. Dle údajů Ministerstva vnitra bylo vydáno v roce 2004 32 a v roce 2005 24 obecně závazných vyhlášek upravujících trvalé označování psů. Vyhlášek upravujících pohyb psů na veřejném prostranství bylo vydáno v roce 2004 237 a v roce 2005 345. V praxi se jedná především o případy, kdy se pes pohyboval na veřejném prostranství bez vodítka.

Nově navrhovaná úprava stanoví povinnost obcí zajistit péči o zvíře, které by mohlo být týráno v důsledku toho, že se z důvodů obsažených v zákoně, vyskytuje v bytě, který má být zapečetěn nebo uzavřen. V této otázce bylo kontaktováno několik státních orgánů (Policejní prezidium ČR, Státní veterinární správa, Městská veterinární správa v Praze, zemědělské agentury), další subjekty, které mohou přijít do kontaktu se zvířaty za výše uvedených podmínek (Městská policie Praha, útulek pro zvířata hl. m. Prahy) a také Nadace na ochranu zvířat. Ze zjištěných skutečností vyplývá, že evidence zvířat, na které by se vztahovalo výše uvedené ustanovení, není dosud vedena. Počty zvířat, kterých by se navrhovaná právní úprava dotýkala, lze tedy pouze odhadovat. Nicméně všechny dotazované subjekty se shodly, že by se ročně mělo jednat o malé počty zvířat, v řádu desítek v hl. m. Praze, v řádu stovek v rámci celé ČR.

Bylo zjištěno, že v roce 2007 došlo k 85 případům odpovídajícím situacím popsaným v § 25 odst. 6 návrhu zákona, zabezpečeno bylo celkem 134 psů (většinou velkých nebo středních plemen), 12 koček, 1 koza a 3 ks skotu. Psi byli vesměs umístováni do psích útulků, velká zvířata (koně, skot, kozy) v místě nebo poblíž hospodařícím zemědělcům, u některých dalších druhů (kočky, kanárci atp.) byli vyhledáni příbuzní zadržované fyzické osoby. Zjištěné průměrné náklady na 1 den v útulku na psa jsou cca 50 Kč na den. Průměrné náklady na velké hospodářské zvíře jsou cca 300 Kč na den, průměrná doba „pobytu“ takto umístěných zvířat je velmi rozdílná, lze konstatovat, že se většinou jedná o dobu 1 měsíce. Náklady na umístění psů do útulku jsou cca 3500 Kč na jednoho psa (zahrnují převoz, vyšetření, očkování, odčervení), u velkých hospodářských zvířat cca 10 000 Kč na jeden kus. Z výše uvedeného vyplývá, že roční náklady účelně vynaložené a spojené s péčí o zvířata ve smyslu § 25 odst. 6 zákona by se mohly pohybovat zhruba ve výši 560 000 Kč. Tyto náklady by byly hrazeny z rozpočtu Ministerstva zemědělství. Tyto náklady, které byly vynaloženy na úhradu nákladů spojených se zajištěním náhradní péče o zvíře, je vlastník zvířete povinen státu nahradit.

Navrhovaná právní úprava přináší nové formulace skutkových podstat přestupků a správních deliktů v souladu s koncepcí správního trestání Ministerstva vnitra. Navrhovaná úprava vychází z této koncepce, konkretizuje skutkové podstaty, ale nepřináší zvýšení jejich počtu. Úprava přináší především upřesnění dosavadních povinností, nové sankce byly doplněny v souvislosti s nařízením č. 1/2005, ovšem již v minulosti byly přestupky na úseku ochrany zvířat při přepravě projednávány. V souvislosti s novou úpravou ochrany handicapovaných zvířat se nepředpokládá výrazné zvýšení počtu správních deliktů, neboť existuje 24 záchranných stanic, které již v minulosti musely dodržovat podmínky ochrany zvířat stanovené zákonem. Z tohoto důvodu se nepředpokládá nárůst agendy obecních úřadů obcí s rozšířenou působností v souvislosti s projednáváním porušení ustanovení zákona na ochranu zvířat.

Navrhovaná právní úprava nemá sociální dopady a má pozitivní vliv na životní prostředí, zejména na oblast ochrany zvířat. Navrhovaná právní úprava nemá dopady na rovnost mužů a žen.

Vzhledem ke skutečnosti, že nařízení Rady (ES) č. 1/2005 ze dne 22. prosince 2004 o ochraně zvířat během přepravy a souvisejících činností a o změně směrnic 64/432/EHS a 93/119/ES a nařízení (ES) č. 1255/97 nabylo účinnosti již 5. ledna 2007, navrhuje vláda Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky, aby s vládním návrhem zákona vyslovila souhlas již v prvním čtení podle § 90 odst. 2 jednacího řádu Poslanecké sněmovny.

ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K ČÁSTI PRVNÍ, k článku I - ke změně zákona na ochranu zvířat proti týrání

K bodu 1

K § 1 odst. 2:

Směrnice Evropských společenství ve svých ustanoveních ukládají, aby předpisy členských států, kterými je zajišťován soulad se směrnicemi obsahovaly odkazy na tyto směrnice. Zákon na ochranu zvířat proti týrání dosud takové ustanovení neobsahoval, přestože je v něm transponována úprava obsažená ve směrnicích Evropských společenství. Odkazy na příslušné směrnice jsou v současné době obsaženy pouze v prováděcích právních předpisech na úseku ochrany zvířat proti týrání.

S právní úpravou na úseku ochrany zvířat proti týrání při přepravě souvisí také nařízení Evropských společenství.

K bodu 2

K § 3 písm. a):

Jedná se o úpravu pojmu „zvíře“. Tato definice není stanovena předpisy Evropských společenství. Současné znění zákona je zavádějící. Navrhované znění odpovídá původnímu znění obsaženému v zákoně č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, před novelou provedenou zákonem č. 77/2004 Sb.

Definice vložená novelou provedenou zákonem č. 77/2004 Sb. přebírá část definice uvedené ve Směrnici Rady č. 86/609/EHS, ke sblížení právních předpisů členských států pro ochranu obratlovců využívaných pro pokusné a jiné vědecké účely, vztahuje se tedy pouze na pokusy na zvířatech, kde vymezení „včetně volně žijících a jejich rozmnožování schopné formy“ je odborně plně opodstatněné a i z hlediska výkladu nezbytné. Tak tomu ovšem není u obecné definice jakéhokoli zvířete jako základního pojmu zákona.

K bodu 3

K § 3 písm. f):

Do zákona se zavádí nový pojem „handicapované zvíře“. V případě handicapovaného zvířete se vždy musí jednat o jedince volně žijícího druhu a zároveň o zvíře, které z různých příčin (např. poranění, úhyn matky) není schopné samostatné existence v přírodě. V praxi dochází často k záměně handicapovaných zvířat s toulavými zvířaty v zájmových chovech (psi, kočky, příp. slepice, ovce apod.). Tato zvířata však zvířaty handicapovanými ve smyslu zákona nejsou.

Úprava souvisí se zavedením právní úpravy týkající se ochrany handicapovaných zvířat v § 14b zákona.

Současně dochází k vypuštění pojmu „nebezpečné zvíře“ ze zákona na ochranu zvířat proti týrání. V samotném textu zákona není tento pojem nikde použit.

K bodu 4, 55, 57 a 158

K § 3 písm. g), § 13 odst. 6 a 7, § 22 odst. 1 písm. d):

Pojem zdůrazňuje ochranu „druhů zvířat vyžadujících zvláštní péči“, tj. jedinců i skupin, kteří vzhledem ke svým biologickým vlastnostem mají zvláštní nároky zejména na zacházení, umístění, krmení, napájení, případně ošetřování. Při tom je respektován účel zákona, kterým je chránit zvířata. Podle původního znění docházelo k výkladu, který byl převážně ovlivněn podmínkou, že zvíře je způsobilé ohrozit zdraví nebo život člověka a podmínky ochrany zvířat nebyly plně respektovány.

Kritériem pro zařazení zvířete mezi druhy zvířat vyžadující zvláštní péči není jeho nebezpečnost pro člověka, ale především náročnost chovu zvířete. Pokud není náročný chov náležitě zabezpečen, potom může být zvíře pro člověka nebezpečné, ale především může docházet k utrpení zvířete. Právní úprava má bránit především tzv. týrání chovem. Chrání tedy zvířata před neodborným zacházením a nikoliv člověka před zvířaty.

Cílem úpravy tedy není stanovit zvířata, která jsou nebezpečná pro člověka, ale zvířata, která vyžadují zvláštní péči vzhledem ke svým specifickým.

K bodu 5

K § 3 písm. j):

Toto ustanovení obsahuje ve srovnání s dosavadním textem zpřesnění pojmu „pokusné zvíře“. Vychází se při tom z úpravy, která je obsažena ve Směrnici Rady č. 86/609/EHS, ke sblížení právních a správních předpisů členských států pro ochranu obratlovců využívaných pro pokusné a jiné vědecké účely. Pokusným zvířetem není pouze zvíře k těmto účelům chované, ale může jím být i zvíře volně žijící (např. sledování migrace ptáků kroužkováním, odchyt, pravidelné metodicky stanovené sledování zvířat v původním biotopu apod.).

K bodu 6a 28

K § 3 písm. k) a k nadpisu části druhé:

Nově zákon vymezuje v § 8 odst. 1 veřejné vystoupení, které zahrnuje i svod zvířat. Z tohoto důvodu se v zákoně nadále bude hovořit pouze o veřejném vystoupení a termín svod byl vypuštěn. Z hlediska ochrany zvířat jsou podmínky pro veřejné vystoupení a svod stejné.

K bodu 7

K § 3 písm. l):

V současném znění zákona je „laboratorní zvíře“ vymezeno jako legislativní zkratka až v § 15 odst. 4. Toto označení je však obsaženo již dříve v § 3 v pojmech chovné a dodavatelské zařízení. Vzhledem k tomu, že se jedná o označení, které je v zákoně mnohokrát použito, je navrženo jeho zařazení mezi pojmy zákona.

Navrhovaná definice laboratorního zvířete vychází z definice uvedené v článku 2 písm. c) Směrnice Rady ze dne 24. listopadu 1986 o sblížování právních a správních předpisů členských států týkajících se ochrany zvířat používaných pro pokusné a jiné vědecké účely (86/609/EHS), v platném znění.

Současně dochází k vypuštění pojmu „posuzovatel“. Nejednalo se o pojem v pravém slova smyslu, ale pouze o stanovení kvalifikačních požadavků. Kvalifikační požadavky na posuzovatele budou uvedeny v § 17f odst. 2.

K bodu 8

K § 3 písm. u):

Dochází ke změně ustanovení tak, aby plně transponovalo směrnici Rady ze dne 24. listopadu 1986 o sblížení právních a správních předpisů členských států týkajících se ochrany zvířat používaných pro pokusné a jiné vědecké účely (86/609/EHS), v platném znění.

Stav „strachu“, který je vázán podle pojetí psychologie na vyšší stupeň nervové činnosti a předvídání situace rozumem člověka, je relevantně velice obtížně u zvířat prokazovat. Podle popisu je možné „úzkost“ u zvířete popsat podle projevů jeho chování, mimiky, snahy po únikových reflexech apod.

K bodu 9 a 10

K § 3 písm. w) až y) a bb) až ff):

Pojmy testace, vyhledávací výzkum a bezpečnostní záruky se zrušují, jelikož po novelizaci již nebudou v tomto zákoně obsaženy.

Pojmy místo překládky, místo odjezdu, místo určení, stanice odpočinku a doba odpočinku se zrušují, neboť budou upraveny Nařízením Rady (ES) č. 1/2005 ze dne 22. prosince 2004 o ochraně zvířat během přepravy a souvisejících činnostech a o změně směrnic 64/432/EHS a 93/119/ES a nařízení (ES) č. 1255/97.

K bodu 11

K § 3 písm. bb):

Důvodem novelizace je zpřesnění právní úpravy. Definice byla vypracována na základě Protokolu o novelizaci Evropské dohody o ochraně zvířat chovaných pro hospodářské účely (Řada Evropských smluv č. 145).

K bodu 12

K § 4 odst. 1 písm. f):

Pro loveckého dravce se zavádí výjimka ze zákazu cvičení nebo zkoušení zvířete na jiném zvířeti. Toto jednání tedy nebude považováno za týrání podle zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů. Zavedení této výjimky pro loveckého dravce je nutné z důvodu, že jiným způsobem loveckého dravce vycvičit nelze. Cvičení a zkoušení však vždy musí probíhat podle zvláštního právního předpisu, kterým je zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů.

K bodu 13

K § 4 odst. 1 písm. g):

Dosavadní výčet úkonů považovaných za týrání zvířat se, pokud jde o chirurgické zákroky, doplňuje o poškozování křídel ptáků tak, aby bylo zabráněno jejich létání. Zásahy do inervace, úponů šlach nebo svalů nebo odejmutí částí kosterního podkladu křídel

závažným nevratným způsobem omezují přirozený život ptáků. Navíc jde u dospělých ptáků o zákroky bolestivé. Nejedná se o zastřížení letových per na křídlech, protože tento zákrok není nevratný a nejedná se o chirurgický zákrok.

Dále dochází ke zpřesnění původního ustanovení, tak aby byla formulace více srozumitelná a nepřipouštěla různý výklad.

K bodu 14

K § 4 odst. 1 písm. t) a poznámce pod čarou č. 1g:

Nenormativní odkaz na zvláštní právní předpis byl nahrazen odkazem normativním. Předpisy v poznámce pod čarou byly novelizovány, z tohoto důvodu byl text poznámky pod čarou upraven.

K bodu 15

K § 4 odst. 1 písm. u) a poznámce pod čarou č. 1h:

Možnost označování koní výžehem bude omezena pouze na případy, kdy tuto možnost stanoví zvláštní právní předpis, kterým je zákon č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon), ve znění pozdějších předpisů a prováděcí vyhláška č. 136/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti označování zvířat a jejich evidence a evidence hospodářství a osob stanovených plemenářským zákonem.

K bodu 16

K § 4 odst. 1 písm. w):

Písmeno w) se zrušuje, jelikož problematika bude nadále upravena v § 4 odst. 1 písm. g).

K bodu 17

K § 4 odst. 1 písm. x):

Všechna ustanovení zákona mají za cíl chránit zvíře před týráním. Za týráním zvířete je proto nutno považovat nejen činnosti uvedené v § 4 zákona, ale také porušení dalších ustanovení zákona. Jako týráním zvířat bude postihováno nejen porušení ustanovení § 4, ale i porušení dalších ustanovení zákona, a to v případě, že dojde k zásahu do tělesné integrity zvířete, ke zranění, zdravotní poruše, poškození zdraví, bolesti, utrpení zvířete, chovu zvířat v nevhodných podmínkách, apod.

K bodu 18

K § 4 odst. 3:

Dosavadní znění ustanovení § 4 odst. 3 zákona umožňuje provádět výcvik a výchovu psů, jejichž součástí je používání prvků obrany, jednak v případě, kdy se jedná o zabezpečení bezpečnosti státu, bezpečnosti osob a zasahujících osob, ochrany majetku, veřejného pořádku, a jednak v případě, kdy se jedná o výchovu a výcvik prováděný subjekty, které jsou členy Mezinárodní kynologické federace (FCI). Členství v FCI je dobrovolné a ani sama tato organizace si ve svých stanovách v žádném ustanovení nezakotvuje oprávnění schvalovat zkušební řády sdružených chovatelských klubů. Dosavadní znění zákona svěřuje FCI více práv, než tato organizace dle svých stanov má a než sama usiluje mít. Současná formulace

tedy umožňuje provádět výcvik pouze organizacím sdruženým v zájmovém seskupení FCI. Dochází tak k neodůvodněné diskriminaci subjektů, které nejsou členem FCI. FCI tak z právního předpisu České republiky získalo zcela výjimečné postavení, které je neodůvodnitelné. Nelze vázat aplikaci zákona a použití výjimky stanovené zákonem na členství v dobrovolné zájmové organizaci, která nesdružuje všechny chovatelské subjekty a jejíž činnost nemůže Česká republika, ani po odborné stránce, ani po stránce ochrany zvířat, ani jiným způsobem ovlivňovat. Navrhovaná změna nebrání provádět výcvik ani zkoušky podle zkušebních řádů FCI a naopak na základě principu rovnosti umožňuje použití výjimky pro všechny subjekty, které splní podmínky stanovené zákonem. Navrhovaná formulace umožní tedy provádět výcvik a výchovu všem kynologickým organizacím, které budou postupovat v souladu s právními předpisy České republiky a budou mít schválené řády ochrany zvířat. Navrhované znění nijak nezasahuje do oprávnění provádět výchovu, výcvik a použití zvířete k plnění úkolů, stanovených ozbrojeným silám, ozbrojeným bezpečnostním sborům nebo obecní policii zvláštními právními předpisy.

Tato úprava má formálně právní charakter, z formulace právního předpisu České republiky se vypouští pouze název a podmínky členství v Mezinárodní kynologické federaci (FCI), která je jednou z mezinárodních kynologických organizací, a tím napravuje diskriminaci subjektů, které nejsou členy této organizace, ve vztahu k věcnému stavu v ochraně a provádění výchovy a výcviku psů se obsah zákona nemění.

Dále byla nahrazením slov „ozbrojený bezpečnostní sbor“ slovy “bezpečnostní sbor“ rozšířena výjimka i o Hasičský záchranný sbor České republiky, který také chová, cvičí a používá služební psy k plnění svých úkolů, není však ozbrojeným bezpečnostním sborem.

K bodu 19

K § 4 odst. 4:

Zmocňovací ustanovení bylo pro nadbytečnost vypuštěno, jelikož dosud nedošlo k naplnění tohoto zmocňovacího ustanovení.

K bodu 20

K § 4a písm. a):

Nově zákon vymezuje v § 8 odst. 1 veřejné vystoupení, které zahrnuje i svod zvířat. Z tohoto důvodu se v zákoně nadále bude hovořit pouze o veřejném vystoupení a termín svod byl vypuštěn. Z hlediska ochrany zvířat jsou podmínky pro veřejné vystoupení a svod stejné.

K bodu 21

K § 4a písm. b):

Definice propagace týrání se rozšiřuje o zveřejnění popisu nebo vyobrazení, které navádí k způsobům odchyty nebo usmrcování zvířat spojeným s jejich týráním. V praxi se lze setkat s publikováním podrobných návodů na výrobu prostředků, které usmrcují zvířata drastickým způsobem spojeným s týráním, např. návody na lovení kun na ocelové háčky.

K bodu 22

K poznámce pod čarou č. 2a:

Předpisy v poznámce pod čarou byly novelizovány, z tohoto důvodu byl text poznámky pod čarou upraven.

K bodu 23

K poznámce pod čarou č. 2e:

Předpisy v poznámce pod čarou byly novelizovány, z tohoto důvodu byl text poznámky pod čarou upraven.

K bodu 24

K poznámce pod čarou č. 2f:

Předpisy v poznámce pod čarou byly novelizovány, z tohoto důvodu byl text poznámky pod čarou upraven.

K bodu 25

K § 5 odst. 3:

Vzhledem k tomu, že je ve smyslu § 3 písm. d) za hospodářské zvíře považován např. i služební pes, byl nahrazen pojem hospodářská zvířata pojmem jatečná zvířata. Veterinární zákon jasně vymezuje kategorii jatečných zvířat, která lze porážet. Mezi hospodářská zvířata patří např. i služební psi, kteří se neporáží, proto je nutné správně rozlišit dané kategorie zvířat v různých souvislostech.

K bodu 26 a 157

K § 5 odst. 4 a § 22 odst. 1 písm. c):

Na základě nejnovějších poznatků se evropská legislativa snaží stanovit přísnější podmínky ochrany ryb hlavně při intenzivním chovu. U některých druhů ryb ale zatím nelze zajistit omračení a vykrvení každé jednotlivé ryby, proto byla stanovena možnost udělit výjimku krajskou veterinární správou, která posoudí konkrétní podmínky chovu, usmrcování a zpracování ryb a rozhodne o případné výjimce. Zároveň se zavádí kompetence orgánu veterinární správy k povolování této výjimky.

Novela zákona na ochranu zvířat proti týrání provedená zákonem č. 77/2006 Sb. zavedla průmyslové zpracování všech druhů ryb bez omračení a vykrvení. Ryby jakéhokoli druhu tudíž mohou být vyloveny, a pokud na vzduchu velmi rychle neuhynou, mohou být zpracovány „za živa“. Protikladem je, že v současné době jsou vyvíjeny metody omračování pro jednotlivé druhy faremne chovaných ryb, které mají zaručit úplné znecitlivění ryb při usmrcování tak, jak je to vyžadováno u všech ostatních zvířat sloužících k produkci potravin. Tuto otázku je nutné legislativně upravit s ohledem na nové vědecké poznatky a z toho vyplývající legislativu ES.

K bodu 27 a 162

K § 5 odst. 5 a § 22 odst. 1 písm. k):

Dochází k upřesnění ustanovení na základě požadavků orgánů, které provádějí výkon dozoru na úseku ochrany zvířat. Dosavadní právní úprava nezajišťovala při rituálních porážkách dostatečně dodržování všech požadavků souvisejících s ochranou zvířat a veterinárních požadavků.

K bodu 29 až 31 a 39

K § 5a odst. 1, 3, 5, § 5e odst. 1:

Utrácení nebo jiné usmrcování zvířat se neprovádí pouze na jatkách, ale také na jiných místech. Z tohoto důvodu bylo nutné rozšířit uvedené povinnosti i na zařízení, která provádějí porážení, utrácení nebo jiné usmrcování zvířat. Obsah ustanovení byl doplněn a dán do souladu s názvem a s činnostmi, které zákon upravuje.

K bodu 32

K § 5b odst. 2:

Úpravou dochází k adaptaci Nařízení Rady (ES) č. 1/2005 ze dne 22. prosince 2004 o ochraně zvířat během přepravy a souvisejících činností a o změně směrnic 64/432/EHS a 93/119/ES a nařízení (ES) č. 1255/97, které tyto otázky upravuje. Proto je úprava problematiky zvířat, která se nesmí přepravovat vypuštěna z národní úpravy.

V zájmu zvýšení ochrany zvířat a zabránění jejich utrpení při přepravě je stanovena maximální délka cesty na jatky. V praxi dochází totiž k tomu, že zvířata jsou přepravována delší cestou, než je nutné, která nemůže být považována za cestu nejkratší.

K bodu 33

K § 5b odst. 3:

Text byl původně uveden v § 4 odst. 3 vyhlášky č. 382/2004 Sb., experty mise Evropské unie DG/SANCO bylo doporučeno vzhledem k tomu, že se jedná o významnou a často porušovanou povinnost, zařadit uvedené znění do zákona.

K bodu 34 až 37

K § 5c odst. 2, 3, 4:

Úpravou dochází ke transpozici směrnice Rady 93/119/ES o ochraně zvířat při porážení nebo utrácení, která byla změněna Nařízením Rady (ES) č. 1/2005 ze dne 22. prosince 2004 o ochraně zvířat během přepravy a souvisejících činností a o změně směrnic 64/432/EHS a 93/119/ES a nařízení (ES) č. 1255/97.

K bodu 38

K § 5d:

Úpravou dochází k adaptaci Nařízení Rady (ES) č. 1/2005 ze dne 22. prosince 2004 o ochraně zvířat během přepravy a souvisejících činností a o změně směrnic 64/432/EHS a 93/119/ES a nařízení (ES) č. 1255/97, které tyto otázky upravuje. Proto je úprava těchto otázek vypuštěna z národní úpravy.

K bodu 40 a 41

K § 7 odst. 3 písm. a) a § 7 odst. 3 písm. c):

Úprava textu byla provedena podle znění Směrnice Komise 2001/93/ES ze dne 9. listopadu 2001, kterou se mění směrnice 91/630/EHS, kterou se stanoví minimální požadavky pro ochranu prasat (příloha, kapitola I, bod 8).

K bodu 42

K § 7 odst. 4 a 5:

U vyjmenovaných zákroků je v souladu s mezinárodními dohodami a právními předpisy ES (např. u prasat v souladu s ustanovením Směrnice Komise 2001/93/ES ze dne 9. listopadu 2001, kterou se mění směrnice 91/630/EHS, kterou se stanoví minimální požadavky pro ochranu prasat (příloha, kapitola I, bod 8) povoleno provádět vyjmenované zákroky do určitého věku zvířete, bez znecitlivění. U zvířat starších musí být znecitlivění použito.

Zejména u kanců a kozlů dochází stářím k vývoji specifického pachu, pro který je omezeno využití masa takových zvířat jako potravin. Kastráti (např. vepři, skopci, volí) mají mimo jiné klidnější chování a splňují požadované kvalitativní parametry masa jako potravin. V chovatelské praxi musí být pro účely rozmnožování odchováván určitý počet samců – plemeníků a nelze je proto ve stanoveném raném období kastrovat. Pokud nejsou takoví samci vybráni do dalšího chovu jako plemeníci, je třeba zákrok provést později (následně se výskyt pachu sníží), ale při jejich znecitlivění.

Pro bezpečnost, zejména pro omezení poranění vlivem antagonistického chování, některé technologie požadují odrohování skotu, výjimečně ovcí nebo koz. Příznivější situace je, pokud je jednoduchou metodou, která nevyžaduje znecitlivění zákrok proveden u mláděte v období, kdy se roh vyvíjí. Pokud se provádí odrohování jedince staršího než 8 týdnů, musí být provedeno znecitlivění, protože se jedná již o poměrně složitý chirurgický zákrok s odstraněním rohu, včetně jeho inervace, a kostního podkladu rohu.

Novela rozšiřuje okruh osob, které mohou v zájmovém chovu provádět tetování zvířat, o osoby, které absolvují specializované školení se zaměřením na tetování zvířat a získají osvědčení o způsobilosti k této činnosti.

K bodu 43

K § 7a:

Úprava reaguje na požadavky praxe. Dosavadní ustanovení přinášelo výkladové problémy. Dochází tedy ke zpřesnění a rozšíření úpravy. Nejedná se o novou úpravu. Stejně jako v dosavadní právní úpravě se rozlišují dva druhy řádů ochrany zvířat:

- řády ochrany zvířat při veřejném vystoupení a
- řády ochrany zvířat při chovu.

V ustanovení je uvedena výjimka pro zoologické zahrady, které nemusejí překládat řád ochrany zvířat při veřejném vystoupení. Zoologické zahrady jsou jedinými chovatelskými zařízeními, jejichž činnost je vymezena speciálním zákonem – zákonem č. 162/2003 Sb., o podmínkách provozování zoologických zahrad a o změně některých zákonů (zákon o zoologických zahradách). Na základě tohoto zákona je Ministerstvem životního prostředí zřízena meziresortní komise - Komise pro zoologické zahrady (ve které jsou i zástupci Ústřední komise pro ochranu zvířat), jež pravidelně kontroluje úroveň činnosti zoologických zahrad a je odborným garantem fungování zoologických zahrad. Mimo jiné dohlíží i nad dodržováním podmínek pohody a ochrany zvířat při všech činnostech, jež zoologické zahrady vykonávají. Množství řádů ochrany zvířat při veřejném vystoupení, které by zoologické zahrady vypracovávaly a předkládaly ke schválení, by vedlo ke zvyšování administrativní zátěže zoologických zahrad a nevedlo by ke zvýšení úrovně ochrany zvířat. Výjimka z povinnosti zpracovat řád ochrany zvířat při veřejném vystoupení se vztahuje rovněž na

provozovatele záchranných stanic. Bude se jednat pouze o záchranné stanice poskytující péči handicapovaným zvířatům na základě povolení Ministerstva životního prostředí. Činnost takových záchranných stanic bude regulována zákonem na ochranu zvířat proti týrání a zákonem o ochraně přírody a krajiny.

Dochází ke snížení administrativní zátěže chovatelů tím, že již nebudou povinni předkládat ke schválení řády ochrany zvířat při chovu. Budou ale moci dobrovolně požádat o schválení tohoto řádu. V minulosti rovněž zákon nestanovil povinnost požádat o schválení řádů, přesto řada chovatelských klubů využila možnosti o schválení řádu z hlediska souladu se zákonem požádat. Důvodem byla snaha chovatelů zabezpečit jednotná pravidla pro ochranu zvířat, stanovit bližší podmínky chovu zvířat, projednáním a schválením oficiálním orgánem tyto podmínky legalizovat a využít je i při vlastní činnosti i při kontrolách orgánů ochrany zvířat provádějících dozor nad dodržováním zákona a právních předpisů vydaných k jeho provedení, tedy především pracovníků Státní veterinární správy.

Navržená úprava tedy zavádí možnost, aby orgán ochrany zvířat uložil chovateli povinnost zpracovat a předložit ke schválení řád ochrany zvířat při chovu, zjistí-li porušení povinnosti stanovené zákonem.

Pojem regulace populace byl, bez vysvětlení obsahu, použit např. v § 5 odst. 2 písm. g) a § 13b a byl vykládán jako prostý důvod k usmrcení „nadbytečného, nepotřebného“ nebo toulavého zvířete. Obsahem pojmu je však komplex preventivních opatření umožňující soužití populací zvířat a lidí bez vzniku rizik.

K bodu 44

K § 8:

Úprava reaguje na požadavky praxe. Dosavadní ustanovení přinášelo výkladové problémy. Ustanovení zejména upřesňuje, kdo je pořadatelem veřejného vystoupení.

Pořadatel musí ustanovit fyzickou osobu, která má znalosti v oboru biologie zvířat zúčastňujících se veřejného vystoupení nebo svodu, zná podmínky chovu těchto zvířat a má dostatečné teoretické a praktické znalosti o daném druhu zvířat, používaném vybavení a pomůckách. Povinnosti a odpovědnost pořadatele jsou upraveny shodně s dosavadní právní úpravou.

Ministerstvo schvaluje řády ochrany zvířat při svodech a veřejných vystoupeních. Pojem svod je definován veterinárním zákonem, ale definice veřejného vystoupení dosud chyběla. V praxi činil problémy výklad toho, co se rozumí veřejným vystoupením. Jedná se o chovateli požadované vysvětlení pojmu, který je právními předpisy používán, a jeho obsah nebyl definován na rozdíl od obdobného pojmu „svod zvířat“, jež je vysvětlen ve veterinárních předpisech. Je nezbytné rozlišit oba tyto pojmy, protože z aspektu ochrany zvířat mají jiný obsah.

Pojem „svod“ zahrnuje chovatelské činnosti, pro které je vzhledem k tomu, že se jich zúčastní zvířata více chovatelů a vznikají tím nakažová rizika, nezbytné vždy stanovit podle veterinárních předpisů specifické veterinární podmínky (zdravotní podmínky ve vztahu k ochraně zdraví zvířat např. stanovené očkování, povinné vyšetření) a současně stanovit podmínky ochrany zvířat před jejich utrpením, respektive týráním.

Při veřejném vystoupení zvířat jednoho chovatele mimo obecných veterinárních rizik přenos nálezů v jednom chovu je omezen (při příznivé situaci proto chovatel, pokud neopustí zvláštním předpisem stanovené regionální území nemusí o zvláštní veterinární podmínky z těchto důvodů žádat, k omezení dochází jen při vyhlášení mimořádných veterinárních opatření). Ale je nezbytné, obdobně jako u svodu, stanovit podmínky ochrany zvířat před jejich utrpením respektive týráním, protože se jedná obvykle o použití zvířete v podmínkách a místech pro něj neobvyklých, která jsou přístupná veřejnosti.

K bodu 45

K § 8a:

Ustanovení odstavce 1 reaguje na skutečnost, že již dlouhodobě se potvrzuje, že nejvíce problémů bývá při převozech zvířat na jatka. Nepomáhá ani zpřísnění pravidel, proto je nutné delší převozy zastavit, porážet zvířata co nejbližší místu výkrmu a převážet pouze jatečně opracované trupy. Z tohoto důvodu je využito možnosti, kterou dává Nařízení Rady (ES) č. 1/2005 ze dne 22. prosince 2004 o ochraně zvířat během přepravy a souvisejících činností a o změně směrnic 64/432/EHS a 93/119/ES a nařízení (ES) č. 1255/97 v článku 1 odst. 3 a jsou stanovena přísnější vnitrostátní opatření ke zlepšení životních podmínek zvířat během přepravy, která se uskutečňuje výhradně na území členského státu.

Některé požadavky na technické vybavení dopravního prostředku, které stanoví nařízení, je nutno na národní úrovni blíže upravit, proto je navrženo zmocnění k vydání prováděcího právního předpisu.

K bodu 46

K § 8b a poznámce pod čarou č. 2l až 2q:

Úpravou dochází k adaptaci Nařízení Rady (ES) č. 1/2005 ze dne 22. prosince 2004 o ochraně zvířat během přepravy a souvisejících činností a o změně směrnic 64/432/EHS a 93/119/ES a nařízení (ES) č. 1255/97, které stanoví požadavky na odbornou způsobilost na úseku ochrany zvířat při přepravě.

K bodu 47

K § 8c až 8g:

Účelem zákona je ochrana všech zvířat za různých podmínek a činností, které s nimi provádí člověk v souvislosti s jejich chovem. Mezi časté takové činnosti patří přeprava zvířat, a to nejen z komerčních důvodů. Tato ustanovení se vztahují především na přepravu zvířat při které nevzniká zisk a ani se o něj neusiluje, jedná se především o přepravu zvířat v zájmových chovech a přepravu hospodářských zvířat do 50 km nebo v rámci hospodářství. Nová formulace pravidel pro přepravu zvířat neznamená žádné zásadní změny oproti stávající praxi, proto nebude působit problémy při jejich dodržování ani při kontrole. Na tyto chovatele nebudou kladeny žádné nové nároky.

Obecně je proto nutné stanovit základní ustanovení pro přepravu zvířat a s tím související činnosti. Ustanovení § 8d obecně vymezují způsobilost zvířat pro přepravu. Dále stanoví výjimky, kdy je v zájmu zvířat umožnit přepravu (např. k vyšetření a ošetření veterinárním lékařem), byť by měla být přeprava za normálních podmínek vyloučena. Obecně jsou stanoveny podmínky, které pro zachování pohody zvířat musí splňovat všechny dopravní prostředky. Pro manipulaci se zvířaty a pro použití pomocného technického zařízení

(nakládací a vykládací rampy apod.) je stanovena základní podmínka předejít utrpení a minimalizovat podráždění a stres zvířat během přepravy. Protože zvířata v zájmových chovech jsou často např. koně, ovce, kozy, jsou v předmětném ustanovení uvedeny obecně i požadavky na minimální prostorové nároky převážených zvířat, které podrobně upraví prováděcí právní předpis.

K bodu 48

Ke zrušení § 8h až 8l:

Úpravou dochází k adaptaci Nařízení Rady (ES) č. 1/2005 ze dne 22. prosince 2004 o ochraně zvířat během přepravy a souvisejících činností a o změně směrnic 64/432/EHS a 93/119/ES a nařízení (ES) č. 1255/97, z tohoto důvodu dochází k vypuštění duplicitních ustanovení.

K bodu 49

K poznámce pod čarou č. 3:

Předpisy v poznámce pod čarou byly novelizovány, z tohoto důvodu byl text poznámky pod čarou upraven.

K bodu 50

K § 9 odst. 2:

V souvislosti se zavedením výjimky v § 4 odst. 3 bylo nutné upravit i ustanovení § 9 odst. 2.

K bodu 51, 73, 76, 83, 88 až 93, 95 až 106, 108, 111 a 112, 125, 129, 133, 141, 172, 173

K § 12c odst. 3, § 14a odst. 2, § 15 odst. 2, § 17 odst. 2, § 17a odst. 2 a 4, § 17b odst. 1 a 2, § 17d, § 17e, § 18 odst. 6, § 18d odst. 1, § 23 odst. 4 a 5:

Z důvodu změny ustanovení upravujících správní trestání podle koncepce Ministerstva vnitra byly některé subjekty nebo povinnosti v některých ustanoveních konkretizovány a byla vložena ustanovení k umožnění postihu konkrétních porušení prováděcích právních předpisů.

K bodu 52

K § 13 odst. 5:

Úprava souvisí se změnou provedenou v § 3 písm. g). Dále se upřesňují případy, kdy není nutné žádat o povolení chovu druhů zvířat vyžadujících zvláštní péči. Dosud byla tato úprava obsažena pouze v prováděcím právním předpise.

Za zájmový chov zvířete vyžadujícího zvláštní péči je nutno považovat také chov zvířat v kroužcích ve vzdělávacích zařízeních, pokud takový chov neslouží výuce a k pokusům na zvířatech, ale k zájmové činnosti studentů. Osobou, která je v takovém případě odpovědná za zabezpečení pohody zvířat a která podává žádost o povolení chovu, je vedoucí kroužku.

Vzhledem k tomu, že povolení k chovu druhů zvířat vyžadujících zvláštní péči je určeno pro chov zvířat v zájmových chovech, je pro jednodušší výklad stanoveno, že zákon se nevztahuje na chov zvířat v záchranných stanicích, na držení dravců používaných podle zákona o myslivosti a na zvířata v zoologických zahradách. Chov zvířete v záchranné stanici, chov dravců používaných podle zákona o myslivosti nebo chov zvířat v zoologické zahradě tedy nelze považovat za zájmový chov, a proto se na takové chovy zákon nevztahuje.

V praxi ovšem tato otázka není vždy zcela jasná a objevují se dotazy, na které subjekty se právní úprava vztahuje a na které nikoliv. Běžným uživatelům zákona není vždy naprosto zřejmé, že chov druhů zvířat vyžadujících zvláštní péči má odlišný režim, podle toho, k jakému účelu je uskutečňován. Zvířata, která jsou označena za druhy zvířat vyžadující zvláštní péči, jsou totiž často chována nejen v zájmových chovech, ale i v jiných režimech (např. jako zvířata v zoologické zahradě). Zvláště ve vztahu k záchraným stanicím není tato otázka zcela jasná, neboť jejich činnost dosud není výslovně upravena žádným právním předpisem. Chov loveckých dravců upravuje § 44 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů, a vyhláška č. 244/2002 Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona č. 449/2001 Sb. o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů. Chovem zvířat v zoologických zahradách se zabývá zákon č. 162/2003 Sb., o zoologických zahradách a o změně některých dalších zákonů (zákon o zoologických zahradách).

K bodu 53 a 54

K § 13 odst. 6 písm. a) a b):

Dochází ke zpřesnění náležitostí žádosti o povolení chovu druhů zvířat vyžadujících zvláštní péči o identifikační údaje osoby, která je odpovědná za chov těchto zvířat, a dále se doplňují údaje o tom, zda je zvíře trvale nezaměnitelně označeno a jakým způsobem.

K bodu 56

K § 13 odst. 7:

Dochází ke zpřesnění náležitostí povolení chovu druhů zvířat vyžadujících zvláštní péči tak, aby byla zabezpečena vyšší úroveň ochrany zvířat. Úprava zabraňuje tomu, aby chovatel choval v zařízení více zvířat, než je přijatelné z hlediska vybavení a rozměrů tohoto zařízení.

K bodu 58

K § 13 odst. 9 a 10:

Úprava textu odstavce 9 byla provedena na základě požadavků praxe. Chovatelé se často domnívají, že pokud se po vydání povolení zvýší počet jimi chovaných zvířat, např. po narození mláďat, nemusí podávat novou žádost o povolení chovu.

Záměrem odst. 10 je tam, kde je to praktické a účelné, zavedení režimu označování vybraných druhů zvířat vyžadujících zvláštní péči nezaměnitelným způsobem. Obdobně je toto zavedeno u cirkusových zvířat podle nařízení ES 1739/2005/ES, kterým se stanoví podmínky pro přesuny cirkusových zvířat. Tento způsob umožní snadnější identifikaci toulavých nebo opuštěných zvířat (zejména velkých šelem, hadů škrtičů apod.) ze zájmových chovů, prohloubí jejich ochranu a umožní zvýšit právní odpovědnost za chované zvíře. Tento režim je již zaveden u jedinců zvláště chráněných druhů, jedinců chovaných v licencovaných zoologických zahradách apod.

K bodu 59

K § 13 odst. 11:

Další podmínky pro chov druhů zvířat vyžadujících zvláštní péči, výčet těchto zvířat atd. stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

K bodu 60

K § 13a odst. 2:

Jedná se pouze o legislativně technickou úpravu.

K bodu 61

K § 13a odst. 4 a 5:

K odst. 4

Zájmový chov zvířat je v ČR již tradičně jednou z nejoblíbenějších zájmových činností. Běžně se chovají jak zvířata domestikovaná, tak i tzv. „ochočená exotická zvířata“, která mají specifické a často obtížně splnitelné nároky na chovatelskou péči. Vzhledem k módním trendům neustále vzrůstá právě zájem o chov méně obvyklých druhů, a tím se rozrůstá trh s těmito zvířaty. Stoupá počet obchodů se zvířaty a výrazně se rozšiřuje sortiment prodáváných druhů. Na rozdíl od jakéhokoli jiného zboží, mohou být i chovatelsky velmi náročná zvířata prodávána bez jakéhokoli návodu na vytvoření dobrých životních podmínek a na správnou péči o jejich zdraví a životní pohodu. Podle výsledků kontrol prováděných po dobu více než 15 let (od roku 1992) dochází právě v oblasti péče o zájmová zvířata k relativně nejčastějšímu porušení jejich ochrany a péče o ně, a tím i k porušení příslušných předpisů. V roce 2006 byla např. nápravná opatření uložena ve 318 případech z celkového počtu 775. Správní řízení pak proběhlo v dalších 227 případech z celkového počtu 393. K tomu je možné doplnit, že ze závěrů Zprávy o průzkumu legálního trhu s volně žijícími druhy zvířat v zajetí v České republice zpracované v roce 2006 Nadací na ochranu zvířat za podpory britské organizace Royal Society for the Prevention of Cruelty to Animals (RSPCA) vyplývá, že „podmínky zvířat prodáváných v obchodech (a na burzách) rozhodně nejsou uspokojivé, stejně jako způsobilost prodávajících poradit zákazníkům ohledně jejich chovu“. Jde o obecný závěr a zpráva samozřejmě uznává existenci výjimek. Nicméně jedním z doporučení uvedených na závěr zprávy je jasný požadavek na „větší informovanost zákazníků vedoucí k jejich odpovědnosti při výběru druhu zvířete a následném domácím chovu“. Návrh nové povinnosti pro obchodníky se zvířaty poskytnout kupujícímu dostatečné informace o podmínkách správného chovu a správné péči o zdraví a pohodu kupovaného zvířete v písemné formě tedy reflektuje reálnou potřebu z praxe zjištěnou rozsáhlým průzkumem trhu podle jednotné metodiky. Navrhovaná úprava představuje značnou pomoc pro kupující a samozřejmě přispěje ke zkvalitnění života zvířat v zájmových chovech, kteří často trpí nikoli z nedostatku zájmu svých majitelů ale z pouhé neznalosti skutečných potřeb těchto zvířat. Naopak pro obchodníky neznamena navrhovaná povinnost nijak závažné zatížení, ti zodpovědní již takovou službu svým zákazníkům poskytují dobrovolně.

K odst. 5

Návrh zmocnění k vydání prováděcího právního předpisu, který stanoví minimální podmínky pro chov zvířat v době prodeje, tedy v obchodech se zvířaty a na ostatních místech prodeje, jako jsou pravidelně konané burzy se zvířaty, prodejní výstavy či trhy, vychází opět ze závěrů a doporučení výše uvedené Zprávy o průzkumu legálního trhu s volně žijícími druhy zvířat v zajetí v ČR. Dosud nejsou stanovena žádná závazná pravidla pro chov jednotlivých druhů v době, kterou zvíře stráví v obchodě, na burze či na podobném místě. Vzhledem k tomu, že délka takového pobytu zvířat se velmi liší a v obchodě může trvat i mnoho měsíců, vydání navrhovaného prováděcího právního předpisu bude značným přínosem pro zvířata z hlediska kvality jejich života, ale také pomůže kontrolním orgánům při jejich dozorové činnosti. Stanovení závazného standardu obchodů se zvířaty přispěje ke zvýšení etiky obchodu se

zvířaty, která je velmi citlivým tématem celospolečenské diskuse, v níž stále zaznívá množství oprávněně kritických hlasů.

K bodu 62 a 64

K § 13b odst. 1 a 2:

Dosavadní znění ustanovení § 13b odst. 1 písm. c) a odst. 2 přinášelo v praxi řadu výkladových problémů, zejména při formulaci znění obecně závazných vyhlášek obcí a jejich následné kontrole Ministerstvem vnitra.

Právní úprava výslovně nestanoví, kdo má hradit označování zvířat, zda má označování zvířat hradit obec nebo jednotliví chovatelé. Ustanovení je nutné vykládat tak, že umožňuje obcím, aby povinnost úhrady upravily v obecně závazné vyhlášce tak, jak to odpovídá konkrétním podmínkám dané obce. Obecně závazná vyhláška může stanovit, zda označení psů hradí obec nebo chovatel. Je tedy možné, aby obec v obecně závazné vyhlášce uložila chovatelům povinnost uhradit označování zvířat, nebo aby tyto náklady hradila obec sama nebo se podílela na jejich částečné úhradě.

Nové znění rovněž zdůrazňuje to, že označování zvířat může provádět pouze odborně způsobilá osoba, a nikoliv například pracovníci obcí nebo chovatelé bez potřebné kvalifikace.

Povinnost nechat na základě obecně závazné vyhlášky obce psy označit, se vztahuje pouze na ty psy, kteří dosud označeni nejsou. Vyhláškou nebude možno nastolit stav, kdy by museli být označováni i psi, kteří již označeni jsou (např. z důvodu dobrovolného označení psa již dříve).

Cílem novelizace je odstranit výkladové nejasnosti, které by mohly vést k tomu, že by bylo nutné rušit některé obecně závazné vyhlášky obcí pro jejich nezákonnost. Navrhovaná úprava nepřináší věcné změny v této oblasti, pouze upřesňuje dosavadní úpravu. V důsledku této úpravy nebude nutné měnit nebo rušit již vydané obecně závazné vyhlášky obcí.

Ani po této úpravě nebude možné zapracovat povinnost označení psa do obecně závazné vyhlášky o místním poplatku ze psů. Tato vyhláška je vydávána obcemi za účelem vybrání nebo vymožení poplatku a stanovení dalších povinností, které nesouvisí s poplatkovou povinností, není možné.

Obec tedy bude vydávat obecně závaznou vyhlášku, která stanoví povinnost označit psa na základě zmocnění uvedeného v § 13b zákona a v souladu s ustanovením § 10 písm. d) a § 84 odst. 2 písm. i) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

K bodu 63

K § 13b odst. 1 písm. c):

Dochází ke zpřesnění právní úpravy tak, aby bylo jasné, že odchyt toulavých a opuštěných zvířat nemůže provádět pracovník obce bez potřebné kvalifikace.

K bodu 65

K § 13b odst. 3:

Toto ustanovení má za cíl přispět k ochraně toulavých a opuštěných psů v obci. Umožňuje obcím nechat označit zvíře, i když obec není jeho vlastníkem. Vlastník je povinen toto

označení strpět, neboť přispívá k ochraně jeho zvířete. Označené zvíře lze v případě jeho úniku rychle vrátit jeho chovateli. Je možné identifikovat zvířata, která unikají často, nebo která se opakovaně vyskytují v útulku.

Označování se v takovém případě týká pouze zvířat, která dosud označena nejsou. Chovatel je povinen nahradit náklady spojené s označením zvířete pouze v případě, kdy i ostatním chovatelům v obci obecně závazná vyhláška stanoví povinnost nést náklady související s označením zvířete. Nejedná se o nový postup. Řada obcí a obecních útulků již takto v současné době postupuje. Nové ustanovení má tedy za cíl legalizovat dosavadní praxi.

K bodu 66

K § 14 odst. 1 písm. b):

Navržené znění vyplývá z požadavku směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, proto je nutné zařadit mezi zakázané metody i vykuřování (příloha VI této směrnice).

V tomto ustanovení se dále jedná se o legislativně technickou úpravu související se změnou v § 14 odst. 2 a 3.

K bodu 67

K § 14 odst. 2 a 3:

Jedná se o úpravu výjimky z některých zakázaných druhů odchyty či usmrcování volně žijících zvířat stanovených podle zvláštních právních předpisů z důvodu zlepšení provázanosti těchto předpisů.

Zákon č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské strážní, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů (zákon o rybářství) stanoví v § 13 odst. 4, že Ministerstvo zemědělství může na žádost udělit výjimku ze zakázaných způsobů lovu, neexistuje-li žádné jiné uspokojivé řešení pro odstranění negativního vlivu vodního prostředí.

Zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů, v ustanovení § 45 odst. 2 umožňuje orgánům státní správy myslivosti rozhodnout, že neplatí některé zakázané způsoby lovu, v případech povolení, popřípadě uložení úpravy stavu zvěře.

K bodu 68

K § 14 odst. 6:

V textu byl doplněn odkaz na zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, neboť zazvěřování honiteb se řídí ustanoveními tohoto zákona. Dále byl text doplněn o možnost odchyty zvířat do sítí za účelem jejich návratu do přirozeného prostředí. Jedná se o umožnění odchyty volně žijících zvířat, která se omylem dostala do prostor vybudovaných člověkem a ze kterých se vlastním přičiněním nejsou schopna vysvobodit. Jedná se například o odchyt ptáků v halách obchodních domů.

K odchyty handicapovaných zvířat se často používají různé typy odchyťových zařízení, např. sítí či smyček. Cílem je odchyt bezpečný pro zvíře i osobu, která zvíře odchytává. Tyto

způsoby odchyty však zákon v § 14 zakazuje. U sítí v odst. 6 umožňuje výjimky, mezi nimi však odchyt handicapovaných živočichů není. Navrhujeme toto umožnit.

K bodu 69

K § 14 odst. 7:

Dosavadní text byl zpřesněn o zákaz odchyty jedinců původně volně žijících druhů pro chov zvířat používaných k drezúře. Byla doplněna formulace týkající se loveckých dravců, a to z důvodu povolení činnosti, která je umožněna zákonem č. 449/2001 Sb., o myslivosti (§ 44 odst. 2) i zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (§ 56 odst. 3 písm. i). Rovněž je umožněn odlov generačních ryb pro potřeby umělého výtěru.

Cílem nové úpravy je odstranit rozpory mezi právními předpisy a zajistit jejich jednotnou aplikaci.

K bodu 70

K § 14 odst. 8:

Nadále bude péče o handicapovaná zvířata upravena pouze v § 14b zákona.

K bodu 71

K § 14 odst. 8:

Důvodem úpravy je sjednocení používané terminologie se zákonem č. 449/2001 Sb., o myslivosti, v platném znění, a odstranění výkladových nejasností.

K bodu 72

K § 14 odst. 9:

Je nutno zlepšit provázanost právních předpisů. Nelze opomíjet skutečnost, že u zvláště chráněných druhů živočichů platí další zákazy, pro které výjimka nemůže být udělena.

K bodu 74

K § 14b:

Doposud žádný právní předpis neupravuje podmínky péče o handicapovaná zvířata. Podmínky péče o handicapovaná zvířata jsou natolik specifické, že obecná pravidla stanovená zákonem č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, v platném znění, případně zákonem č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, jsou naprosto nedostačující. Výrazně se rovněž liší od podmínek péče o volně žijící zvířata v zájmovém nebo záchranném chovu, např. v zoologické zahradě, stanovených zákonem č. 162/2003 Sb., o podmínkách provozování zoologických zahrad a o změně některých zákonů (zákon o zoologických zahradách). Z dosavadní praxe vyplynula nutnost podmínky péče o handicapovaná zvířata jasně vymezit, především z hlediska vybavení a minimální velikosti prostor pro handicapovaná zvířata a zároveň z hlediska kvalifikace chovatelů, kteří o handicapovaná zvířata pečují.

Hlavním cílem péče o handicapovaná zvířata je co nejrychlejší uvedení handicapovaného zvířete do takového fyzického a psychického stavu, aby bylo zcela zdravé a nepoškozené a žádné zjizvitelné překážky mu nebránily zapojit se plnohodnotně do života v jeho přirozeném prostředí. Chovatel musí být schopen zajistit opatření k zamezení takových

tělesných změn nebo změn chování a návyků, které by následně znemožnily návrat zvířete do přírody a jeho zapojení do volně žijící populace. Z tohoto důvodu o handicapovaná zvířata mohou v záchranné stanici pečovat pouze chovatelé s odbornou kvalifikací, kterým bylo uděleno osvědčení o odborné způsobilosti osoby odpovědné za péči o handicapovaná zvířata příslušným orgánem ochrany zvířat, nebo musí zajistit, aby péči o handicapovaná zvířata zajišťovala taková osoba. Péči chovatele, který nemá dostatečnou kvalifikaci a zkušenosti, by mohlo dojít k nežádoucím vadným návykům a vtištění, případně k týrání. Chovatelé mohou pečovat pouze o taková handicapovaná zvířata, pro která mohou zajistit odpovídající technické vybavení.

Dále zákon obsahuje zmocnění k vydání prováděcího právního předpisu, jehož cílem je konkretizovat podmínky ochrany handicapovaných zvířat.

K bodu 75

K § 15 odst. 1:

Dochází ke změně ustanovení tak, aby plně transponovalo směrnici Rady ze dne 24. listopadu 1986 o sblížení právních a správních předpisů členských států týkajících se ochrany zvířat používaných pro pokusné a jiné vědecké účely (86/609/EHS), v platném znění.

K bodu 76, 86, 96 a 97, 102 až 104, 108 a 109, 113, 115 a 116, 118 až 121, 123, 130 a 132 a 134, 138 až 140, 145 a 146, 150, 151, 153 až 155, 167, 171 a 172, 182

K § 15 odst. 2, § 17 odst. 5, § 17d odst. 1a 2, § 17e odst. 1 až 3 a 6, § 17f odst. 1 a 3 až 5, § 18 odst. 6 písm. b) a g) , § 18a odst. 4, § 18b odst. 1, § 18 f odst. 2, 3 a 7, § 19 odst. 1 písm. b), § 20 odst. 1 písm. e) až r) a odst. 2, § 21, § 22 odst. 3, § 23 odst. 2 a 4 a § 26:

Důvodem změny ustanovení je zajištění souladu s novým správním řádem. To se projevuje především v nově formulovaném postavení Ústřední komise pro ochranu zvířat.

Ústřední komise pro ochranu zvířat byla zřízena ke dni 1. září 1993 ministrem zemědělství. Její činnost a kompetence upravoval dosavadní § 21 zákona. Ústřední komise pro ochranu zvířat byla formulována jako samostatný orgán ochrany zvířat, v praxi je organizační součástí Ministerstva zemědělství. V rámci ministerstva má tedy Ústřední komise pro ochranu zvířat do určité míry samostatné postavení. Základním úkolem Ústřední komise pro ochranu zvířat je doporučovat opatření a koordinovat plnění úkolů na úseku ochrany zvířat.

Tato komise je v návrhu zákona koncipována jako samostatný odborný poradní orgán, zřízený k plnění úkolů uvedených v § 20 odst. 1, jehož předseda a členové jsou jmenováni jako doposud ministrem zemědělství po dohodě s ministrem životního prostředí z odborníků z příslušných ministerstev a organizací zabývajících se ochranou nebo chovem zvířat. Rozhodovací pravomoc přechází na Ministerstvo zemědělství, podklady pro správní rozhodnutí bude připravovat Ústřední komise pro ochranu zvířat a rozhodnutí budou vycházet z jejího vyjádření.

Úprava je formulována s cílem zachovat značnou míru nezávislosti Ústřední komise pro ochranu zvířat, a její zásadní roli v oblasti ochrany zvířat. Dále je třeba, aby činnost a fungování Ústřední komise pro ochranu zvířat odpovídalo jejímu meziresortnímu složení. V Ústřední komisi pro ochranu zvířat jsou zástupci celé řady dalších ministerstev a jiných subjektů - Ministerstva zemědělství, Ministerstva životního prostředí, Ministerstva vnitra, Ministerstva dopravy, Ministerstva školství, mládeže

a tělovýchovy, Ministerstva zdravotnictví, Ministerstva obrany, Státní veterinární správy, ČSOP – Společnosti pro zvířata, Agrární komory ČR, Komory veterinárních lékařů, Českého svazu chovatelů, Ligy na ochranu zvířat, Unie českých a slovenských zoologických zahrad, Unie stanic pro záchranu živočichů, Společnosti pro vědu o laboratorních zvířatech a Akademie věd ČR.

Činnost Ústřední komise pro ochranu zvířat se řídí jednak zákonem, jednak jejím jednacím řádem a statutem. Z tohoto důvodu budou tyto dokumenty nově vypracovány, tak aby odpovídaly nově formulované právní úpravě.

Vzhledem k výše uvedenému bude nositelem kompetencí podle návrhu zákona Ministerstvo zemědělství místo Ústřední komise pro ochranu zvířat.

K bodu 77

K § 15 odst. 3:

Důvodem změny ustanovení je snaha o zjednodušení, sjednocení a spojení všech důvodů k provedení pokusu do odstavce 1, a uvedení do souladu s dalšími ustanoveními zákona. Souvisí se změnou v § 15 odst. 1.

K bodu 78

K § 15 odst. 4:

Legislativní zkratka laboratorní zvíře umístěná v původním textu tohoto odstavce je po úpravě přesunuta jako pojem do § 3. Nedochozí ke změně významu tohoto ustanovení.

K bodu 79

K § 15 odst. 6:

Ustanovení je nutno změnit a upřesnit s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2003/15/ES ze dne 27. února 2003, kterou se mění směrnice Rady 76/768/EHS o sbližování právních předpisů členských států týkajících se kosmetických prostředků technickému pokroku, proto se ve smyslu předložené novely zakazuje provádět pokusy na zvířatech na účelem vývoje a ověření bezpečnosti kosmetických prostředků, jejich prototypů, ingrediencí a kombinací ingrediencí.

K bodu 80

K § 15 odst. 7:

Ustanovení je zpřesněno tak, aby bylo v souladu se směrnicí Rady ze dne 24. listopadu 1986 o sbližování právních a správních předpisů členských států týkajících se ochrany zvířat používaných pro pokusné a jiné vědecké účely (86/609/EHS), v platném znění.

K bodu 81

K § 16:

Dosud nebylo možné postihnout osobu, která provádí pokus na zvířeti bez schváleného projektu pokusů, pokud jí byla udělena akreditace. Dochází tedy k odstranění mezery v zákoně a umožnění postihu osob, které sice požádaly o schválení projektu pokusů, provádějí však pokusy před jeho schválením.

K bodu 82

K § 17 odst. 1:

Ustanovení je nezbytné upřesnit tak, aby se povinnost mít odbornou způsobilost vztahovala nejen na osoby, které řídí a kontrolují pokusy na zvířatech, ale také na osoby, které tyto pokusy provádějí.

K bodu 84, 85 a 131

K § 17 odst. 3 a 4, § 18 odst. 6 písm. c):

Dochází ke zpřesnění dosavadních ustanovení upravujících odbornou způsobilost osob v oblasti práce s pokusnými zvířaty. Z dosavadního znění zákona nebylo zcela jednoznačné, kdy se vyžaduje způsobilost podle § 17 odst. 1 („provádění pokusů na zvířatech“) a kdy způsobilost podle § 17 odst. 3 („provádění zákroků vymezených projektem pokusů“).

K bodu 87

K § 17a odst. 1:

Nově navržené znění zpřesňuje původní znění. Doplnuje se podmínka umožňující práci s pokusnými (převážně hospodářskými) zvířaty v terénu, např. ve stájích, a to za monitorovaných podmínek.

K bodu 93 a 107

K § 17b odst. 2 a § 17e odst. 5 písm. d):

Zrušení povinnosti stanovit osobu odpovědnou za péči o pokusná zvířata v chovném a dodavatelském zařízení souvisí s výhradou, kterou uplatnila Česká republika při uzavírání Evropské dohody o ochraně obratlovců používaných pro pokusné a jiné vědecké účely, která byla vyhlášena pod č. 116/2003 Sb. m. s. Při podpisu a schválení Dohody Česká republika učinila podle článku 34 odst. 1 Dohody následující výhradu k článku 15: „Při splnění podmínek pro registraci u chovných a dodavatelských zařízení nebude jmenována osoba zodpovědná za péči o zvířata.“

K bodu 94 a 142 až 144

K § 17c odst. 1, § 18d odst. 1 písm. e), § 18d odst. 2 a 3:

Dosud použitý termín lidoopi není vhodný, protože zužuje obsah kategorie jen na jednu skupinu. Směrnice Rady ze dne 24. listopadu 1986 o sbližování právních a správních předpisů členských států týkajících se ochrany zvířat používaných pro pokusné a jiné vědecké účely (86/609/EHS), v platném znění uvádí kategorii „subhumánní primáti“, ve které jsou zahrnuti i lidoopi. Z praktických důvodů je vhodné použít tento termín, jinak by z povinnosti označení byla vyňata právě ta část skupiny, o kterou jde (na lidoopech se u nás žádné pokusy neprovádějí, s výjimkou etologických v ZOO).

K bodu 98

K § 17d odst. 4 písm. a):

Jsou upřesněny náležitosti rozhodnutí o vydání akreditace k provádění pokusů na zvířatech tak, aby rozhodnutí obsahovalo nejen sídlo osoby, ale také místo, kde jsou pokusy skutečně prováděny.

K bodu 99

K § 17d odst. 5:

V tomto ustanovení jde o legislativně technickou úpravu s ohledem na ustanovení § 17e odst. 6, které je obdobné.

K bodu 100 a 110

K § 17d odst. 6 a 17e odst. 7:

Dosavadní právní úprava byla příliš přísná. Např. požadovala podání nové žádosti a provedení nového správního řízení i v případě, že se pouze změnil název uživatelského zařízení, ale podmínky zvířat zůstaly stejné. Dochází proto ke změně úpravy tak, aby novou žádost bylo nutné podat pouze v případech, kdy dochází ke změně podmínek zvířat.

K bodu 106

K § 17e odst. 5 úvodní část ustanovení a písm. a):

Jsou upřesněny náležitosti rozhodnutí o udělení osvědčení k chovu nebo dodávce laboratorních zvířat tak, aby rozhodnutí obsahovalo nejen sídlo osoby, ale také místo, kde jsou zvířata skutečně chována.

K bodu 114

K § 17f odst. 2:

Jelikož došlo k vypuštění pojmu posuzovatel v § 3, doplňují se kvalifikační předpoklady posuzovatele uživatelských, chovných a dodavatelských zařízení do § 17f.

K bodu 117 a 122

K § 17f odst. 5 písm. a) a b):

V ustanovení § 17f odst. 5 se vypouští ta oprávnění a ty povinnosti posuzovatele, které jsou již uvedeny v ustanovení § 25 zákona na ochranu zvířat proti týrání nebo v zákoně č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů. Cílem je odstranit nežádoucí duplicity v právní úpravě.

K bodu 124

K § 17f odst. 6:

Důvodem je zpřesnit výčet dokumentů požadovaných při posuzování chovných, dodavatelských a uživatelských zařízení posuzovateli v rámci správního řízení o udělení akreditace nebo osvědčení.

K bodu 126 a 137

K § 18 odst. 1 písm. d) až f) a k § 18a odst. 2 písm. g) až j):

Z důvodu změny ustanovení upravujících správní trestání podle koncepce Ministerstva vnitra byly některé subjekty nebo povinnosti v některých ustanoveních konkretizovány.

Nositelem povinností v původním znění § 16 byly obecně právnické a fyzické osoby provádějící pokusy na zvířatech, při upřesňování ustanovení byly tyto povinnosti uloženy

jednak uživatelskému zařízení a jednak vedoucímu pokusu. Z tohoto důvodu došlo k přesunu povinností obsažených v § 16 do ustanovení, které upravuje povinnosti uživatelských zařízení a vedoucího pokusu. Jedná se pouze o formulační, nikoliv obsahovou změnu.

K bodu 127 a 128

K § 18 odst. 3 až 5:

Požadavky na členy odborné komise se rozšiřují o osobu, která řídí činnost komise. Tato osoba také bude soustřeďovat žádosti ke schválení projektu pokusů a komunikovat s příslušnými orgány ochrany zvířat.

Doplnění odborné komise o osobu řídící činnost komise vyplynulo ze zkušeností resortních odborných komisí pro schvalování projektů pokusů, protože je nutné mít osobu, na kterou je možné se obracet při projednávání různých záležitostí resortu i pracovišť přímo (m.j. jí zasílat materiály, žádosti, schválené projekty atd.) a která tyto záležitosti neprodleně předá dál na svém pracovišti, nebo vyřídí sama. Pověřit touto funkcí některou z osob, které jsou již členy odborné komise, se jeví jako nereálné (veterinární lékař je často externí člen, ostatní dva členové jsou vytíženi). Zároveň úprava umožní fungování odborné komise pracoviště u projektů, na kterých bude přímo zúčastněna i osoba odpovědná za péči o zvířata. Tím není dotčena možnost, aby komise měla i více členů, což již nyní v praxi funguje na většině školských pracovišť.

K bodu 135 a 136

K § 18 odst. 6 a 7:

Současná právní úprava přináší problémy při aplikaci zákona v praxi. Uživatelům zákona není zřejmé, co je míněno povolením v § 18c odst. 6 písm. h), proto se navrhuje jednoznačná právní úprava.

K bodu 147 a 149

K § 18f k vypuštění odst. 5 a k odst. 6:

Již od přijetí této úpravy s ní značná část pracovišť, kde jsou chována laboratorní zvířata a kde jsou prováděny pokusy na zvířatech, nesouhlasila pro nadbytečnost uložené povinnosti. Pro vysokoškolsky kvalifikované pracovníky jsou zkoušky platné trvale. Není žádný důvod pro takovou diferenci. Navíc je pracoviště pověřeno o případných změnách pracovníky informovat.

Navrhovaná úprava nového odstavce 6 souvisí s vypuštěním původního odstavce 5 v § 18f.

K bodu 148

K § 18f odst. 5:

Navrhovanou úpravou dochází k terminologickému sjednocení s § 17 odst. 1 .

K bodu 152

K § 20 písm. c):

Pojem nevládní nezisková organizace je nejasný a pojem organizace byl v našem právním řádu nahrazen tradičním pojmem právnická osoba, z tohoto důvodu dochází k terminologickému upřesnění.

K bodu 156 a 164

K § 22 úvodní části ustanovení odst. 1 a odst. 2:

Dochází k upřesnění ustanovení tak, aby bylo jasné vymezení kompetencí pro orgány veterinární správy podle zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání (dozor nad ochranou zvířat proti týrání) a zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (dozor nad ochranou zdraví zvířat).

Dále dochází k upřesnění označení vykonavatele dozoru.

K bodu 159 až 161, 165 a 166

K § 22 odst. 1 a 2:

Úpravou dochází k adaptaci Nařízení Rady (ES) č. 1/2005 ze dne 22. prosince 2004 o ochraně zvířat během přepravy a souvisejících činností a o změně směrnic 64/432/EHS a 93/119/ES a nařízení (ES) č. 1255/97, které ukládá orgánům ochrany zvířat určité kompetence a povinnosti. Z toho důvodu je třeba v národní úpravě stanovit, který z orgánů ochrany zvířat bude tyto kompetence vykonávat.

K bodu 163

K § 22 odst. 1 písm. m):

Úpravu je nutné změnit v důsledku toho, že krajská veterinární správa musí podávat podněty nejen jde-li o porušení zákona, ale také jde-li o porušení přímo použitelných předpisů Evropských společenství.

K bodu 168 až 170

K § 23 odst. 1:

Písmeno a) se mění tak, aby odpovídalo tomu, jak v praxi probíhá schvalování příslušnými státními orgány.

Písmeno b) se doplňuje tak, aby bylo zajištěno, že ministerstvo obdrží údaje potřebné k vedení evidence podle § 20 odst. 1 písm. g).

Ruší se písmeno c) a povinnost uveřejňovat statistické údaje se přenáší na ministerstvo, neboť to vede ústřední evidenci. Úprava souvisí se změnou upravenou v § 20 odst. 1 písm. g).

Ruší se písmeno d) tohoto odstavce, neboť je zbytečnou administrativní zátěží, jak pro fyzické osoby, tak pro státní orgány. K činnosti v oblasti pokusů postačuje osvědčení o absolvování kurzu vydané ministerstvem ve spolupráci s příslušným školicím pracovištěm. Článek 12 Směrnice Rady ze dne 24. listopadu 1986 o sblížování právních a správních předpisů členských států týkajících se ochrany zvířat používaných pro pokusné a jiné vědecké účely

(86/609/EHS), v platném znění stanoví, že členské státy stanoví postup, podle kterého musí být orgánům předem nahlášeny samotné pokusy nebo údaje týkající se osob, které tyto pokusy provádějí. Vzhledem k tomu, že v České republice povolují a evidují pokusy příslušné státní orgány, není nutné vést rovněž evidenci osob a vydávat jim za tímto účelem další osvědčení.

K bodu 174

K § 24 odst. 3 a 4:

Z praxe vyplynulo, že je nutné výslovně upravit kompetence obcí ve vztahu k povolování veřejných vystoupení zvířat. Tato kompetence nebyla dosud výslovně zákonem na ochranu zvířat proti týrání stanovena. Nepřímo vyplývala z původního ustanovení § 8 odst. 3 písm. b), který ukládá pořadateli vyžádat si souhlas s pořádáním veřejného vystoupení zvířat od místně příslušné obce.

Swody zvířat jsou povolovány obcemi rovněž dle § 46 písm. a) zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů. Veterinární zákon se ovšem vztahuje pouze na stanovení veterinárních podmínek (ovlivněných nálezovou situací, např. stanovení provedených vyšetření nebo očkování zvířat) pro swody zvířat. Tento zákon neobsahuje výslovné ustanovení týkající se hlediska ochrany zvířat.

Tato povinnost má zajistit, aby nedošlo k povolení veřejného vystoupení, aniž by byla v souladu s řádem ochrany zvířat náležitě zabezpečena ochrana těchto zvířat.

K bodu 175

K § 24a odst. 1:

Kompetence k projednávání správních deliktů byla z tohoto ustanovení přesunuta v souvislosti s novou úpravou správních deliktů do § 28 odst. 6.

K bodu 176

K § 24a odst. 4:

Změna souvisí se změnou provedenou v § 22 odst. 1.

K bodu 177

K § 24a odst. 5:

Podle dosavadní právní úpravy si obecní úřad obce s rozšířenou působností musel vyžádat odborné vyjádření orgánů veterinární správy i tehdy, kdy od orgánů veterinární správy obdržel podnět k zahájení přestupkového řízení, který obsahoval všechny potřebné údaje a informace. Navrhovaná úprava vede ke zjednodušení správního řízení a snížení administrativní zátěže orgánů provádějících sankční řízení.

Povinnost vyžádat si odborné vyjádření v řízení o správním deliktu se vztahuje pouze na řízení prováděné obecním úřadem obce s rozšířenou působností. Tato povinnost se nevztahuje na řízení o porušení obecně závazné vyhlášky obce vydané na základě tohoto zákona.

Odborné vyjádření se rovněž nevyžaduje v řízení o správním deliktu spočívajícím v porušení povinnosti učinit opatření proti úniku zvířete. Absence tohoto ustanovení byla velmi kritizována jak ze strany orgánů veterinární správy, tak ze strany obecních úřadů obcí s rozšířenou působností. Ustanovení vede ke snížení nadbytečné byrokratické zátěže. V praxi tato povinnost velmi často není dodržována a je nadbytečná. Případy nezabezpečení zvířete proti úniku budou i nadále postižitelné podle zákona na ochranu zvířat proti týrání. Stejně jako dosud budou tyto případy projednávány obecními úřady obcí s rozšířenou působností. Změna bude spočívat pouze v tom, že obecní úřady obcí s rozšířenou působností budou samy posuzovat jak bylo zvíře zabezpečeno proti úniku a nebudou v této věci vyžadovat stanovisko orgánů veterinární správy. Pokud by při úniku zvířete došlo také k týrání nebo k utrpení zvířete, k zásahu do jeho tělesné integrity, došlo by k porušení dalších ustanovení zákona na ochranu zvířat proti týrání, a v takovém řízení by již bylo nutno vyžádat si odborné vyjádření orgánů veterinární správy.

K bodu 178 a 179

K § 25 odst. 1 až 3:

Dosud byla problematika kontrol na úseku ochrany zvířat proti týrání upravena nejednotně v několika ustanoveních zákona, v § 8 odst. 1, v § 17f odst. 5 a v § 25. Tato ustanovení také částečně obsahovala úpravu, která je již uvedena v zákoně č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů. Cílem navrhovaného ustanovení je sjednotit právní úpravu kontrol na úseku ochrany zvířat proti týrání.

Doposud byla úprava kontrol útulků a záchraných stanic upravena pouze v prováděcím právním předpise. V zájmu sjednocení právní úpravy kontrol na úseku ochrany zvířat je navrženo upravit veškeré otázky týkající se kontrol přehledně v jednom ustanovení.

K bodu 180

K § 25 odst. 5:

Jedná se o legislativně technickou úpravu související se změnou v § 25.

K bodu 181

K § 25 odst. 6:

Stávající právní úprava neukládala orgánům nebo osobám provádějícím zapečetění bytu nebo jiného prostoru nebo jeho uzavření např. při vzetí osob do vazby, aby ověřily, že v uzavíraném prostoru se nenachází žádné živé zvíře, které by při nedostatku péče trpělo. V praxi proto k takovým případům docházelo. Nová úprava tento problém řeší s tím, že potřebnou péči o zvířata hradí stát.

Vlastník zvířete je povinen nahradit státu náklady, které byly vynaloženy na úhradu nákladů na zajištění náhradní péče o zvíře. Pokud by tato povinnost vlastníka zvířete nebyla stanovena, mohlo by docházet ke zneužívání navrhované právní úpravy osobami, které budou zadrženy, zatčeny nebo vzaty do vazby. Tyto osoby by neměly snahu ve věci péče o zvíře kontaktovat např. příbuzné či známé jako tomu bylo dosud, neboť by pro ně bylo výhodnější ponechat péči o zvíře na obecním úřadu nebo úřadu městské části.

V případě provedení opatření podle § 25 odst. 6 zákona nedochází k zániku vlastnického práva vlastníka zvířete k tomuto zvířeti. Vlastník zvířete pouze ztrácí možnost sám toto zvíře chovat. Nejedná se o vyvlastnění zvířete.

V případě provedení opatření podle § 25 odst. 6 zákona se nejedná o toulavá nebo opuštěná zvířata, ani o zvláštní opatření spočívající v umístění týraných zvířat do náhradní péče na základě podnětu krajské veterinární správy. Uplatní se tedy odlišné postupy a v praxi je důležité tyto postupy nezaměňovat.

Zákon nevymezuje, co se rozumí náhradní péčí. Obsah tohoto pojmu lze dovozovat pouze výkladem. Význam slova „péče“ je obecně známý, a slovo „náhradní“ znamená, že se jedná o péči zajišťovanou jiným subjektem, než je chovatel (vlastník) zvířete.

Náhradní péčí se rozumí taková péče, kdy jsou zajištěny přiměřené podmínky pro zachování fyziologických funkcí zvířete a zajištění jeho biologických potřeb. Osoba, která provádí náhradní péči, by měla zvířeti zajistit takové podmínky:

- a) pokud se jedná o zvířata v útulku, jako ostatním zvířatům v útulku,
- b) pokud se jedná o péči zajišťovanou fyzickou nebo právnickou osobou, jako ostatním zvířatům, která tato osoba chová, nebo takové, jaké jsou zvířatům v takovém chovu běžně poskytovány.

Zákon nestanoví, jak dlouho by měla náhradní péče o zvíře trvat. Tato skutečnost závisí na tom, kdy bude vlastník zvířete zase schopen sám péči o zvíře zajistit. Jakmile bude zjištěno na základě posouzení všech skutkových okolností případu, že vlastník zvířete je schopen sám péči o zvíře vykonávat, bude mu toto zvíře vydáno zpět z náhradní péče.

Zákon hovoří o umístění zvířete do náhradní péče, nikoli výslovně o umístění zvířete do útulku. Je tedy zřejmé, že existují i jiné možnosti péče o zvíře, než je útulek. Je možné zajistit náhradní péči o zvíře též smlouvou s jinou osobou. Tato smlouva upraví poskytování péče zvířeti a případně úhradu nákladů s tím spojených. Při respektování podmínek stanovených zvláštními právními předpisy (např. podmínky pro přesuny zvířat podle § 6 veterinárního zákona) je tedy možné zvíře předat do péče jiné osobě. Zákon nevylučuje, aby se v průběhu náhradní péče změnila osoba, která tuto péči zajišťuje.

Zákon nestanoví požadavky na odbornou způsobilost osoby, která zajistí náhradní péči o zvíře. Ustanovení § 12 odst. 2 zákona pouze stanoví, že chovatel hospodářských zvířat musí zajistit dostatečně početný a odborně způsobilý personál s takovými teoretickými a praktickými znalostmi o příslušném druhu a kategorii hospodářských zvířat a používaném chovatelském systému, aby byl schopen rozpoznat zjevné příznaky zhoršeného zdravotního stavu hospodářského zvířete, zjistit změny v chování hospodářského zvířete, byl schopen určit, zda celkové prostředí je vhodné k zachování zdraví a pohody hospodářského zvířete. Také v ostatních případech je jistě vhodnější, pokud taková osoba má zkušenosti s chovem zvířat, která jsou do náhradní péče umísťována, ale na druhou stranu nelze vyloučit ani umístění zvířat do náhradní péče osobě, která tyto zkušenosti nemá, ale je u ní odůvodněný předpoklad, že bude řádně zajišťovat péči, např. proto, že se již řádně stará o jiné druhy zvířat.

K bodu 183

K § 26 odst. 2:

V současné době není problematika odborné způsobilosti k výkonu kontrol na úseku ochrany zvířat proti týrání zákonem ani jiným právním předpisem podrobněji upravena. Cílem úpravy je stanovit podmínky a pravidla pro tento odborný kurz.

K bodu 184 až 187

K nadpisu části sedmé, § 27, § 27a a § 28:

Změna ustanovení týkajících se správního trestání vychází z koncepce správního trestání vytvořené Ministerstvem vnitra.

Byla přehodnocena formulace objektivní stránky skutkových podstat správních deliktů, byl upraven subjekt skutkových podstat, resp. jejich skupin, byla odstraněna nivelizovaná sazba pokuty za přestupky a za správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob.

V souladu s koncepcí správního trestání se nově používá pro označení přestupků a správních deliktů společné označení správní delikty. Správní delikty tedy zahrnují přestupky a správní delikty právnických osob a podnikajících fyzických osob.

Jako týrání zvířat bude postihováno nejen porušení ustanovení § 4 (stanoví příkladný výčet toho, co se považuje za týrání), ale i porušení dalších ustanovení zákona, a to v případě, že dojde k zásahu do tělesné integrity zvířete, ke zranění, zdravotní poruše, poškození zdraví, bolesti, utrpení zvířete, chovu zvířat v nevhodných podmínkách, apod.

Ustanovení § 28 odst. 6 výslovně rozděluje kompetence obcí a obecních úřadů obcí s rozšířenou působností v oblasti projednávání správních deliktů. Správní delikty spočívající v porušení obecně závazných vyhlášek obcí budou projednávat obce, správní delikty spočívající v porušení dalších právních předpisů na úseku ochrany zvířat proti týrání budou projednávat obecní úřady obcí s rozšířenou působností. Navrhuje se, aby řízení o porušení obecně závazných vyhlášek vydaných obcí na úseku ochrany zvířat, prováděly obce, které tyto vyhlášky vydaly, a nikoliv obecní úřady obcí s rozšířenou působností. Obce mají lepší znalost místních podmínek a důvodů pro vydání takové vyhlášky. Současná právní úprava byla předmětem kritiky ze strany obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a prakticky znemožňovala vyřešit delikt uložením blokové pokuty ze strany městské policie.

Dojde tedy k přesunu části pravomocí, které v současné době vykonávají obecní úřady s rozšířenou působností, na obce. Obcím s rozšířenou působností se sníží rozsah vykonávané agendy, obcím se naopak zvýší. Ke zvýšení rozsahu činnosti ale nedojde ve všech případech. Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, nebyl vykládán jednotně a v některých případech projednávaly porušení obecně závazných vyhlášek obce a v některých případech obecní úřady obcí s rozšířenou působností. Odborné vyjádření orgánů veterinární správy bude vyžadováno pouze v řízení prováděném obecními úřady obcí s rozšířenou působností. V řízení v důsledku porušení obecně závazné vyhlášky obce je odborné vyjádření orgánů veterinární správy nadbytečnou administrativní zátěží, např. v případě pobíhání psa bez vodítka není takové vyjádření možné zpracovat.

K bodu 188 a 189

K § 29 odst. 1 a 2:

Zmocňovací ustanovení je nutno formulovat nově z důvodu změn uvedených v předchozích ustanoveních.

K bodu 190

K § 29b:

Ustanovení stanoví, které kompetence svěřené obcím a obcím s rozšířenou působností jsou výkonem přenesené působnosti.

K ČÁSTI PRVNÍ, k článku II – k přechodným ustanovením

K bodu 1 – 3

Úpravou dochází k adaptaci Nařízení Rady (ES) č. 1/2005 ze dne 22. prosince 2004 o ochraně zvířat během přepravy a souvisejících činností a o změně směrnic 64/432/EHS a 93/119/ES a nařízení (ES) č. 1255/97, které ukládá orgánům ochrany zvířat určité kompetence a povinnosti a upravuje odbornou způsobilost na úseku přepravy zvířat. Z toho důvodu je třeba v národní úpravě stanovit, jaký bude vztah dosavadní právní úpravy a úpravy obsažené v nařízení.

K bodu 4

Souvisí se zavedením povinnosti trvale nezaměnitelně označit prostředky, které způsobují při aplikaci jen mírnou nebo přechodnou bolest, zejména tetování nebo identifikací čipem, vybrané druhy zvířat vyžadující zvláštní péči.

K bodu 5

V souladu se zavedením nové úpravy ochrany zvířat v záchranných stanicích je nutné upravit rovněž přechodné období související s odbornou způsobilostí na tomto úseku.

K bodu 6

Úprava souvisí s provedenou úpravou náležitostí rozhodnutí o udělení akreditace nebo osvědčení a se změnou účelů pokusů.

K bodu 7

Vzhledem k tomu, že se mění ustanovení upravující schvalování řádů ochrany zvířat, bylo třeba upravit vztah dosud vydaných rozhodnutí k nové právní úpravě.

K bodu 8

Úprava souvisí s provedenou úpravou odborných kurzů k získání osvědčení o odborné způsobilosti k výkonu dozoru na úseku ochrany zvířat.

K bodu 9

Jedná se o standardní přechodné ustanovení, které je nezbytnou součástí novely právního předpisu upravujícího správní řízení.

K ČÁSTI PRVNÍ, k článku III – ke zrušovacím ustanovením

Z důvodu nahrazení pojmu nebezpečný druh zvířete pojmem druh zvířete vyžadující zvláštní péči, úpravy ustanovení z důvodu zajištění vyšší úrovně ochrany zvířat a změny zmocňovacího ustanovení v § 13 odst. 11, dojde k vydání nového prováděcího předpisu, proto je nutno zrušit i dosavadní prováděcí předpis.

K ČÁSTI PRVNÍ, k článku IV – ke zmocnění k vyhlášení úplného znění zákona

V tomto ustanovení je vzhledem k rozsahu novely uvedeno zmocnění k vydání úplného znění zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání.

K ČÁSTI DRUHÉ, k článku V – ke změně zákona o správních poplatcích

K položce 74

Navrhovaná změna písmene a) souvisí se změnou, která je uvedena v § 3 písm. g), § 13 odst. 5, 6, 7, 9 a § 22 odst. 1 písm. d) zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů.

Znění písmene b) zůstává beze změny.

Úpravou zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, dochází k adaptaci Nařízení Rady (ES) č. 1/2005 ze dne 22. prosince 2004 o ochraně zvířat během přepravy a souvisejících činností a o změně směrnic 64/432/EHS a 93/119/ES a nařízení (ES) č. 1255/97. Tato změna se odráží i ve správních poplatcích v oblasti přepravy zvířat. Dosavadní úpravu je nutno změnit tak, aby odpovídala nařízení a změnám v zákoně č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů. Proto dochází ke změně stávajících ustanovení a k doplnění některých nových.

K ČÁSTI TŘETÍ, k článku VI a VII – novela zákona o ochraně přírody a krajiny

K bodu 1

K § 3 odst. 1 písm. e):

Uvedení definice záchranné stanice je součástí nové právní úpravy postavení záchranných stanic. Doposud žádný právní předpis neupravoval zřizování záchranných stanic, ani záchranné stanice nijak nedefinoval. Existuje řada subjektů, které označení záchranná stanice užívají, aniž jsou naplněny předpoklady pro jejich odborně správnou činnost ve vztahu k nakládání s volně žijícími živočichy. Právě v zájmu zajištění nezbytné úrovně péče i další manipulace s jedinci živočišných druhů je potřebné činnost stanic zpřesnit a dát jí právní rámec. Kromě povinností vyplývajících ze zvláštních předpisů, které obecně upravují různé činnosti, realizované ve stanicích (na ochranu zvířat proti týrání, hygienické, veterinární předpisy apod.), je nezbytné, aby byla péče o ně zajišťována způsobem, který respektuje požadavky těchto druhů a umožní v maximální možné míře jejich návrat do přírody .

Postavení záchranných stanic, jejich povolování a náležitosti péče o živočichy neschopné v důsledku zranění, nemoci nebo jiných okolností dočasně nebo trvale přežít ve volné přírodě, je dále upraveno v § 5 a § 52 zákona o ochraně přírody a krajiny a souběžně se upravuje z hlediska požadavků na vybavení stanice a zacházení se zvířaty i v navrhované novele zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání.

K bodu 2 a 3

K § 5 odst. 7 až 10:

Upravuje se postup při péči o živočichy neschopné v důsledku zranění, nemoci nebo jiných okolností dočasně nebo trvale přežít ve volné přírodě (handicapované živočichy). Deklarována je možnost poskytnutí péče takovým živočichům a stanoveny základní náležitosti této péče, zejména povinnost zamezit takovým tělesným změnám nebo změnám chování (např. fixace na člověka, změna potravních návyků apod.), které by znemožnily následné vypuštění živočicha do přírody; tím není založena odpovědnost za stav živočicha a případnou nemožnost jeho zpětného vypuštění do přírody v důsledku zranění nebo fyzického stavu při jeho nálezu. Zvláštní úprava v případě péče o handicapované zvláště chráněné živočichy je uvedena v § 52 odst. 2 zákona.

Upravuje se dále (odst. 8) proces povolování provozu záchranné stanice. Povolení vydává Ministerstvo životního prostředí, a to rozhodnutím ve správním řízení. K žádosti o povolení záchranné stanice se vyjadřují orgány veterinární správy, orgány ochrany zvířat a orgány státní správy myslivosti.

V současnosti provozují zařízení poskytující péči handicapovaným živočichům různé subjekty, zejména občanská sdružení působící v oblasti ochrany přírody, zoologické zahrady i jednotlivé fyzické osoby. Část těchto zařízení je sdružena v Národní síti stanic pro handicapované živočichy pod patronací Českého svazu ochránců přírody (Národní síť zahrnuje 23 stanic tzv. členských a 6 přidružených). Při povolování stanic bude zohledněna stávající struktura zařízení v této oblasti – o povolení mohou žádat jak fyzické, tak právnické osoby (občanská sdružení), hlavním posuzovaným kritériem je kvalita péče s ohledem na možnost zpětného vypuštění živočichů do přírody. V procesu povolování záchranných stanic se stanoví konkrétní podmínky pro jejich činnost a ve spolupráci s dotčenými orgány státní správy prověří též odborná a technická způsobilost zajišťovat péči o živočichy v rozsahu daném možnostmi stanice s cílem zajistit v co nejvyšší míře návrat živočichů do přírody. Pro zajištění přechodného období od účinnosti tohoto zákona je v návrhu přechodných ustanovení dále stanoveno, že právnická osoba nebo fyzická osoba, která v den nabytí účinnosti tohoto zákona provozuje zařízení poskytující péči o živočichy neschopné v důsledku zranění, nemoci nebo jiných okolností dočasně nebo trvale přežít ve volné přírodě, která požádá o povolení provozování záchranné stanice nejpozději do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se považuje za držitele platného povolení, a to do doby nabytí právní moci rozhodnutí v řízení o povolení provozování záchranné stanice. Vydání povolení není zpoplatněno. Financování stanic bude probíhat stejným způsobem jako dnes., tj. především prostřednictvím grantů a příspěvků.

V navrženém odstavci 9 se upravuje, za jakých podmínek lze povolení k provozování záchranné stanice změnit nebo odejmout.

K upřesnění podmínek držení živočichů ve stanici a péči o ně je v odstavci 10 zmocnění k vydání prováděcího právního předpisu.

K bodu 4 až 6

K § 52 odst. 2, § 77 odst. 3 a 79 odst. 3:

Návrh navazuje na obecnou úpravu péče o živočichy neschopné v důsledku zranění, nemoci nebo jiných okolností dočasně nebo trvale přežít ve volné přírodě uvedenou v bodu 2 a 3. Cílem zvláštní úpravy v případě zvláště chráněných živočichů je zajištění ochrany volně žijících populací těchto druhů, jejichž stavy jsou často na hranici jejich životaschopnosti. V tomto případě je nezbytné přijmout taková opatření, aby se stav těchto populací dále nezhoršoval a došlo k omezení negativního trendu jejich vývoje. Proto je důležité, aby byl v případě ohrožení jedinců zvláště chráněných druhů nastaven systém, kdy bude zabezpečena rychlá a odborná péče tak, aby co největší počet těchto jedinců mohl být vrácen zpět do přírody, případně aby mohl být využit pro budoucí reintrodukcí. Tuto péči by měly poskytnout právě záchranné stanice, u kterých byla v rámci jejich povolení podle § 5 odst. 8 ověřena schopnost poskytnout dostatečnou péči. V případě zvláště chráněných druhů živočichů je proto z uvedených důvodů stanovena povinnost předat handicapovaného živočicha do záchranné stanice.

S ohledem na možnou kontrolu a především v zájmu zajištění co nejvyšší úspěšnosti návratu živočichů do přírody, je při zpětném vypouštění živočichů stanovena záchranným stanicím oznamovací povinnost. Orgán ochrany přírody může následně, je-li to nezbytné, usměrnit vypouštění z hlediska termínu či vhodnosti biotopu.

K ČÁSTI ČTVRTÉ, k článku VIII – ÚČINNOST

Účinnost zákona je stanovena s ohledem na legislativní lhůty.

V Praze dne 21. května 2008

předseda vlády

Ing. Mirek T o p o l á n e k, v. r.

ministr zemědělství

Mgr. Petr G a n d a l o v i č, v. r.